

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, RUGSEJO - SEPTEMBER 22, 2007

Vol. XCVIII Nr. 185

Lietuviai nežino, kas galėtų pakeisti Valdą Adamkų

Lietuviai dar neapsisprendė, kas galėtų užimti V. Adamkaus vietą.

Eltos nuotr.

Vilnius, rugsėjo 21 d. (BNS) — Lietuvos gyventojai kol kas nemato ryškių kandidatų, galinčių 2009 metais pakeisti prezidentą Valdą Adamkų, o daugiausiai simpatijų kol kas sulaukia premjeras socialdemokratas Gediminas Kirkilas ir Europos

Sąjungos komisarė, buvusi finansų ministrė Dalia Grybauskaitė.

Tai rodo pagal bendrą portalo „alfa.lt“ bei Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos bei viešosios nuomonės tyrimų kompanijos „Baltijos tyrimai“ projektą atlikta gyventojų

apklausa.

Paklausus, ką norėtų matyti Lietuvos prezidentu po to, kai baigsis V. Adamkaus kadencija ir jeigu jis nedalyvaus prezidento rinkimuose, 10 proc. respondentų paminėjo G. Kirkilą, tiek pat ir D. Grybauskaitę.

Iš viso apklaustieji paminėjo 33 visuomenės veikėjus. Trečdalis (31 proc.) apklausos dalyvių neturėjo nuomonės šiuo klausimu.

Trečią vietą apklausoje užima Naujosios sąjungos vadovas, jau anksčiau nesėkmingai į prezidentus kandidatavęs ir 2004 metais laikinai šalies vadovo pareigas ėjęs Artūras Paulauskas. Jį valstybės vadovo poste norėtų matyti 8,2 proc. apklaustųjų.

7,1 proc. šiose pareigose mato prezidento rinkimuose taip pat jau dalyvavusią socialinės apsaugos ir darbo ministrę Viliją Blinkevičiūtę, 5,9 proc. — nušalintąjį prezidentą Rolandą Paksą, 5,3 proc. — dar vieną buvusį kandidatą Liberalų sąjūdžio vadovą Petrą Auštrevičių.

Birutė Pūkelevičiūtė.

Eltos nuotr.

Mirė rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė

Vilnius, rugsėjo 21 d. (ELTA) — Eidama 85-uosius metus, rugsėjo 21 dieną po sunkios ligos Vilniuje mirė rašytoja, vertėja, aktorė ir režisierė Birutė Pūkelevičiūtė, pranešė Lietuvos rašytojų sąjunga.

Birutė Pūkelevičiūtė gimė 1923 metų rugpjūčio 12 dieną Kaune. 1941 m. baigė gimnaziją Kaune, tuo pat metu lankė dramos studiją bei mokėsi Kauno konservatorijoje. 1941-1944 m. studijavo VDU germanistiką ir žurnalistiką. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos. 1948 m. apsigyveno Kanadoje, 1965 m. persikėlė į JAV, gyveno Čikagoje, Dayton, Florida. 1998 m. grįžo į Lietuvą. Nuo 1998 m. — Lietuvos rašytojų sąjungos narė. Birutė Pūkelevičiūtė vaidino Kauno jaunimo teatre, Augsburgio lietuvių dramos **Nukelta į 6 psl.**

PERIODICALS

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S55 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-21-07

Prezidentas apdovanojo žydų gelbėtojus

Vilnius, rugsėjo 21 d. (BNS) — Žuvančiųjų gelbėjimo kryžiais apdovanojamas lietuvių, kurie Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo žydus nuo nacių genocido, prezidentas Valdas Adamkus pažymėjo, kad žydų gelbėjimo atvejai nebuvo pavieniai ar atsitiktiniai.

„Žydus gelbėjusieji buvo ir visada bus laikomi tikrojo lietuvių ir Lie-

tuvų požiūriu į žydų tragediją, į to meto istorinę neteisybę reiškėjais. Nuosirdžiai dėkoju Jums, žydų gelbėtojams, Lietuvos garbės gelbėtojams“, — ceremonijos metu sakė V. Adamkus.

Penktadienį apdovanoti 62 žydų gelbėtojai. Apdovanojimai skirti Lietuvos žydų genocido atminimo dienos proga. Ši diena minima rugsėjo

23-ąją. Tą dieną 1943 metais buvo su naikintas Vilniaus getas.

Kaip pažymėjo prezidentas, negalima nutylėti faktų, jog ir Lietuvoje būta nacių talkininkų, tačiau, anot jo, „ir didžiausių grėsmių akivaizdoje buvo ir kita, tikroji Lietuva — gelbėjanti tragedijos ištiktus žmones, gelbėjanti pačią žmogiškumo esmę, nepaisant didelės grėsmės.“

Šiame numeryje:

- Iš ateitininkų gyvenimo (p. 2, 10)
- Komentarai. Ar tikrai mes pasmerkti išnykimui? (p. 4)
- „Rūtos“ istorija — Lietuvos istorija (p. 5)
- Kiti apie mus (p. 6)
- Katynės stabdo Rusijos ir Lenkijos santykius (p. 7)
- Šis tas apie privatumą (p. 8)
- Mūsų šeimose (p. 11)
- Uolos, opalai ir kupranugariai (5) (p. 11)
- Šiluvos atlidai Marquette Park bažnyčioje (p. 14)

Valiutų santykis

1 USD — 2.46 LT
1 EUR — 3.45 LT

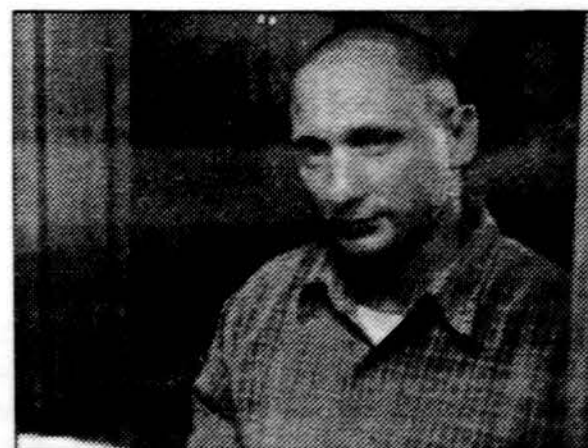
Teismas nesusėmė G. Petriko

Vilnius, rugsėjo 21 d. (BNS) — Vilniaus apygardos teismas penktadienį atmetė Generalinės prokuratūros pareiškimą nustatyti vieno mėnesio trukmės suėmimo terminą iš JAV pargabentam buvusiam EBSW prezidentui Gintarui Petrikui.

Teismas paskelbė, kad neturi įstatyminio pagrindo nustatyti ar pratęsti suėmimo, nes G. Petriko suėmimo praleistas laikas viršija ikiteisminio tyrimo metu įstatymais nustatytą maksimalų terminą.

Teismo salėje G. Petrikui buvo nuimti antrankiai, tačiau policijos pareigūnai skubiai jį išvedė iš teismo pastato. Manoma, kad įtariamajam prokuratūra gali skirti kardomąją priemonę savo nuožiūra — piniginių užstatą, pasižadėjimą neišvykti ar kt.

G. Petrikui suėmimo sankcija teismo sprendimu buvo skirta dar 1999 metais, nes jis pasislėpė nuo ikiteisminio tyrimo.

Gintaras Petrikas.

Eltos nuotr.

Prokurorų vertinimu, pagal 1999 metų nutartį G. Petrikas yra suimtas.

Dabar teismo buvo prašoma tik nustatyti suėmimo terminą.

Generalinės prokuratūros prokuroras Gintaras Plioplys teismo posėdyje teigė, kad skirdamas suėmimą, 1999 m. teismas nurodė, kad motyvai yra ir kad jį suradus, jis gali slėptis. **Nukelta į 6 psl.**

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Iš Ateitininkų gyvenimo

Medžiagą siųsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St • Chicago, IL 60629 • e-adresas: draugas@ateitis.org

Moksleivių stovyklos stovyklautojai ir vadovai. Nuotrauka Juliaus Kasniūno

Prisijunk@MAS.2007

Toks internetinis šūkis lydėjo moksleivius ateitininkus per visą stovyklą Dainavoje liepos 15-liepos 28 d. Čia tęsiame Kristinos Quinn stovyklos įspūdžių antrą dalį.

Moksleivių ateitininkų vasaros stovykla

Stovyklos šūkis **Prisijunk@MAS.2007** buvo paskatinimas moksleiviams nebūti užsidiariusiems, bet su naujovišku žvilgsniu darbuotis žmonijos ir jos įvairių vienetų gerovei. Kasdiena per dienos užsiėmimus ir ypač per vakarinių programų žaidimus, vaidinimus ar susikaupimus moksleiviai buvo pratinami sietis su savo aplinka, su gamta, su tėvyne, su tikėjimu, su žmonių bendruomenėmis, su savo artimu, nebūnant jiems abejingais.

Pirmomis stovyklos dienomis buvome kviečiami „prisijungti prie aplinkos“. Moksleiviai išmoko kas yra rūšiavimas. Jei nežinote, tai yra šiukšlių suskirstymas pagal jų savybes, kad galėtų būti vėliau perdirbtos ir paverstos į žaliavas. Kadangi stovykloje nemažai susidarydavo šiukšlių, mes sustatėme rūšiavimo dėžes ir skatinom vienas kitą rū-

šiuoti. Tą vakarą moksleiviai prie laužo vaidino kaip įvairūs gamtos reiškiniai, kaip bangos, sniegas ir lietus, atsirado žemėje.

Antradienio vakarą vyko smagus karnavalas. Prisilaikant prie dienos temos, moksleivių būreliai sugalvojo gamtosaugos grupes su remtiniais projektais; juos pirmo „finansininkui Hiltonui“, prašydami finansinės paramos. Vieni norėjo sugrąžinti seniai išnykusias beždžiones į Dainavą, kiti siūlė atnaujinti Dainavos sunkvežimį. Viena grupė, vardu „Vikšrai anonimai“, bandė išgelbėti peteliškes nuo prazūtės. Tą vakarą taip pat žaidėm taškų žaidimą, bėginėdami tarp stočių ir rinkdami kuo daugiau taškų savo komandoms. Kun. Algis buvo teisėjas, įkalindamas tuos, kurie neteisingai atsakinėjo į klausimus, susijusius su gamtosauga.

Kitos dienos tema — „Junkimės su visuomene, viens su kitu“. Trečiadienio vakarą žaidėm naujai sugalvotą taktinį žaidimą — Dainava buvo suskirstyta į skirtingų kraštų teritorijas: Amerikos, Kanados, Tibeto, Lietuvos, Jamaikos, Prancūzijos, Egipto ir Japonijos, o kiekvieno krašto moksleivių komanda turėjo nukeliauti į skirtingus kraštus, atlikti uždavinį, ir susirinkti taškus.

Ketvirtadienį visa stovykla, pasipuošusi stovykliniais marškinėliais, trimis autobusais išvyko aplankyti Garezers latvių jaunimo stovyklos. Tai lyg ir buvo temos jungtis su visuomene, jungtis viens su kitu tėsinsys. Susipažinome su labai panašia į mūsų, bet taip pat ir skirtinga latvių kultūra, kalba ir stovykline prog-

rama. Latvių moksleivių stovyklos tęsiasi šešias savaites, stovyklos metu veikia ir latviška mokykla, panašiai kaip lietuviai šeštadieniais lanko lituanistines mokyklas. Latviai vadovai mums parodė stovyklos meno galeriją ir skautų muziejų, o po to moksleiviai pagal amžių susiporavo su latvišku jaunimu. Jų draugijoje praleidome visą dieną — kartu valgėme latvišką maistą, sportavome, apvaikščiojom stovyklavietę. Vakare suruošėm lietuvių ir latvių dainų ir šokių šventę. Latviams labai patiko mūsų gyvos ir smagios dainos, o mums buvo smagu pašokti latviškus šokius. Tai buvo įdomių įspūdžių diena, bet buvo malonu sugrįžti į namus, į savo mylimą Dainavą.

Penktadienio vakarą mergaitės ir berniukai praleido atskirai. Berniukai pasiklausė muzikos ir pasportavo, o mergaitės panagrinojo savo charakterio bruožus, pašoko ir skaniai pavalgė ledų.

Šeštadienio dienos tema kvietė mus jungtis su pasauliu. Iš ryto trys studentai papasakojo apie savo išgyvenimus svetimoje šalyje — Marija Domanskytė išstisus metus dirbo Nikaragvoje, Daina Maciūnaitė keliavo po Pietų Afriką, o Julius Gyls darbavosi Kinijoje.

Norėdami pasidžiaugti įvairiomis pasaulio kultūromis, šeštadienį suruošėm vestuves. Iš ryto stovyklą aplankė piršlys ir suporavo du abiturientus — Algį Grybauską ir Aistą Kazlauskaitę. Kiti abiturientai vaidino pamerges ir pabrolius, o visi kiti stovyklautojai buvo įvairių tautybių svečiai. Jie per vestuvinę puotą pristatė jauniems savo tautos dovanas. Kadangi atvykome iš įvairių kraštų, buvome supažindinti su lietuviškais vestuvininiais papročiais — abiturientės pašoko „sadutę“, o svečiai garsiai nubalsavo, kad jaunųjų piršlys nebūtų pakartas už melavimą.

Nukelta į 10 psl.

Studentų rudens savaitgalis

spalio 26-28 d. ALRKF
stovyklavietėje Dainavoje

Savaitgalio metu vyks studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas. Pasiruošusiems bus proga duoti Studento ateitininko įžodį. Programa bus paskelbta vėliau, tuo tarpu daugiau informacijos rasite www.javstudentija.org

Galima registruotis el. paštu:
sas_cv@yahoo.com

DRAUGAS (USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė — Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė —

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

GANYTOJO ŽODIS

APIE ŠV. JONĄ AUKSABURNĮ

Trečiadienio rytą vykusioje bendrojoje audiencijoje dalyvavusius maldininkus iš Lietuvos popiežius Benediktas XVI pasveikino lietuvių kalba: „Nuoširdžiai sveikinu piligrimus lietuvius. Brangūs bičiuliai, linkiu, kad jūsų piligrimystė prie Apaštalų kapų sustiprintų jūsų tikėjimą ir meilę artimui. Širdingai suteikiu savo palaiminimą!”

Audiencijos katechezė buvo skirta ketvirtito amžiaus Bažnyčios tėvui, rašytojui ir ganytojui, šventajam Jonui Auksaburniui (Aksažodžiui). Šiomet sukanka šešiolika šimtmečių nuo Jono Antiochiečio, vadinamo Chrizostomu, tai yra Auksaburni, mirties. Jis gimė apie 349 metus Sirijos Antiochijoje (dabartinėje Turkijos Antakijoje). Savo gimtajame mieste vienuolika metų vykdė kunigo tarnystę. 397 metais Jonas Auksaburnis tapo Konstantinopolio vyskupu.

Ankstyvoje vaikystėje netekusį tėvą Joną užaugino motina, kuri jam įkvėpė nepaprastą jautrumą ir gilų tikėjimą. Vėliau jis mokėsi pas tuo metu garsų filosofą ir retorikos mokytoją pagonį Libanijų. Sulaukęs pilnametystės, 368 metais Jonas priėmė krikštą. Teologijos ir Šventojo Rašto studijas tęsė pas tuomet garsų egzegtą Diodorą Tarsietį. Baigęs mokslus, Jonas Auksaburnis nesiėmė aktyvios veiklos, kaip būtų galima tikėtis, bet pasirinko atsiskyrėlio gyvenimą. Gyvendamas nedidėje bendruomenėje, toliau gilinosi į „Kristaus įstatymą“, tai yra Evangelijas, Pauliaus laiškus. Vis dėlto liga priverė jį atsisakyti atsiskyrėlio gyvenimo.

Kaip tvirtina jo biografas Paladijus, liga buvo apvaizdos duotas ženklas, jog Jonui skirta būti apaštalu ir aktyviu evangelizuotoju. Grįžęs į Antiochiją jis priėmė kunigystės šventimus ir atsidėjo Evangelijos skelbimui, o dar po vienuolikos metų tapo Konstantinopolio vyskupu.

Jono Antiochiečio apaštališka veikla buvo nepaprastai vaisinga. Dėl to jis ir nusipelnė Auksaburnio (Aksažodžio) vardo. Vėlesnėms krikščionių kartoms jis paliko 17 traktatų, daugiau kaip septynis šimtus homilijų ir pustrečio šimto laišku. Jis nebuvo spekuliatyvus teologas, bet aistringas evangelizuotojas. Visi jo raštai yra pirmiausia pastoracinio turinio. Jonas Auksaburnis kovoja už tai, kad krikščionių bendruomenė gyventų tuo, ką tiki ir skelbia. Krikščionio tikslas – pažinti tiesą ir pagal ją gyventi. Jonas Auksaburnis pamokslaudavo visų pirma liturgijos metu, nes, pasak jo, pirmiausia liturgija yra ta „vieta“, kurioje Žodis ir Eucharistija krikščionis paverčia tikra bendruomene. Jono Auksaburnio paliktuose ir iki mūsų dienų išlikusiuose raštuose dažnai aptinkame tikinčiajam pasauliui skirtą raginimą: „Ir tave krikščionis padaro karaliumi, kunigu ir pranašu“. Iš čia visuotinis pašaukimas dalyvauti Bažnyčios misijoje ir būti už ją atsakingiems. Visi esame atsakingi ne tik už savo, bet visų išganyką. Štai koks svarbiausias krikščioniškas visuomenės gyvenimo principas: rūpinkis ne vien savimi pačiu! – mokė šventasis Jonas.

Pagal „Vatikano radiją“ parengė
N. Šmerauskas

„Draugas“ laukia svečių

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Per daugelį metų kasmet buvo rengiami „Draugo“ metiniai vajeaus pokyliai. Rudeniop, kaip kad visi darbštūs ūkininkai — šeimos galvos — suveždavo į aruodą sunkiu prakaitu uždirbtą gausų derlių ir šauniai atšvėsdavo pabaigtuves, taip ir dienraščio vadovybė stengdavosi atšvęsti „derlius“ pabaigtuves neeiliniu, o kartu atsidėkijimo renginiu.

Na, ir šaunūs būdavo tie „Draugo“ pokyliai — vieni geriausių Čikagoje! Parinkdavo anais laikais puošnias, dideles sales, tokias kaip Martini-que, kurioje sutildavo 800 žmonių. Ir susirinkdavo tada iš visų apylinkių, net kitų miestų bei valstijų, 500–600 svečių, norinčių ne vien paremti savo mėgiamiausią dienraštį, bet ir pasidžiaugti puikia kultūrine bei meno programa, smagia muzika, kitais atvejais, žymaus asmens atvykimu su įdomia paskaita. Turėjome mes tuomet savas lietuviškas „lakštingalas“: tenorus, baritonus, jaunus šokėjus bei kitokio žanro programų atlikėjus. Buvo nenuobodūs, bet tikrai vertingi pokyliai, o šokančiųjų poros valso ar tango sukury vos tilpdavo šokių aikštelėje. Sakysite — geri buvo seni laikai?! O štai ką apie „gerus senus laikus“ yra rašęs poetas, be jokios abejonės, vienas didžiųjų Anglijos satyrų, šeštasis baronas lordas George Byron: „Oi, tie gerieji senieji laikai!“ Tikrai, visi laikai, kurie seni, yra geri.

Tretysis JAV prezidentas Thomas Jefferson aukštai iškėlė laikraščio vertę, sakydamas: „Labiau norėčiau gyventi krašte, kuris neturi vyriausybės, bet turi laikraštį, negu krašte, kuris turi vyriausybę, bet neturi laikraščio.“ O mūsų iškaltusis Vaidžantas aptarė laikraščio paskirtį šiais žodžiais: „Mūsų laikų žmogus aukštai stato kultūrą, brangina ją. Laikraštis yra kultūros gyvenimo veidrodis, todėl jisai yra gyvas mūsų kultūros laikų žmogaus dvasios reikalas.“

Taigi ir mes, vertindami mūsų šaunų vienintelį dienraštį užsieny, ant savo 98 metų pečių mums kasdien nešančią brangią dvasios peną, nuolat mus apšviečiantį, perduodantį įvairias svarbias žinias iš Lietuvos, lavinantį bei plečiantį mūsų galvoseną, pranešantį apie kultūrinę veiklą išeivijoje, garsinantį ir taip remiantį svarų organizacijų lietuviybės skleidimą, reklamuojantį ir tokiu būdu padedantį ugdyti visus fondus, yra nepamainomas ir neišsemiamas kultūros, politikos, susižinojimo, meno ir mokslo šaltinis. Koks būtų mūsų kultūrinis bei išsilavinimo akiratis be „Draugo“ — baugu net pagalvoti! Net ir lietuviybės lygis bei inteligencijos samprata būtų labai abejotini. Todėl ir susimąstai, koks nuostabiai geras draugas yra „Draugas“, glaudžiai susijęs su savo brangiais skaitytojais — mūsų patriotine visuomene. Ir mįslinga suvokti, ar skaitytojas daugiau padeda spaudai, ar spauda skaitytojui.

Va, ir šiais metais pasistengta suruošti ypatingai vertingą „Draugo“ pokylį. Viskas parengta lietuviškoje dvasioje: puošni, erdvi lietuviška salė, kultūrinė—meninė lietuviška programa, puiki lietuviška muzika! Ta proga specialiai iš Washington, DC atskrenda LR ambasadorius JAV Audrius Brūzga su svarių žodžių mums. Jau spėjė susipažinti bei pabendrauti su juo susižavėjęsiai apibūdina jo asmenybę: draugiškas, malonus, paprastas, visiems vienodai prieinamas; vedęs išeivių dukterį iš Detroit, MI.

Meninei programai iš Boston atvyksta puikus vyrų sekstetas, labai nuotaikingai džiuginęs Čikagos lietuvių prieš 10 metų. Iš tikrųjų dainuoja 5 vyrai, o šeštoji yra jų vadovė ir akompaniatorė muzikė Daiva Navickienė, LB Švietimo tarybos pirmininkė. Šokiams gros populiariusis Algimantas Barniškis. O jau vakarieniškai puiki, be priekaišto: kiekvienas svečias (ir viešnia) gauna po 2 kokteilio kuponus, vyno ant stalo prie jautienos kepsnio („steak“) ir žuvies. Taigi, svečiams lieka tik sudaryti stalus su draugais ir pažįstamais ir atvykti neeiliniam metiniam vajeaus pokyliui spalio 6 d., šeštadienį, 6 val. v. į Willowbrook pokyliaus salę.

„Draugas“ nuoširdžiai kviečia savo brangius prenumeratorius, skaitytojus, rėmėjus į savo šaunų pokylį, kur būsite maloniai sutikti bei priimti, kultūriškai sustiprinti, meniškai pradžiuginti, o jaunatviškai nusiuteikę, mėgstą „pasimiklinti“, turės progas lietuviškos muzikos melodijų sukury prisiminti jaunystę.

Visi brangūs skaitytojai, o ypač įvairios organizacijos, kurios ištisus metus dosniai naudojasi rūpestinga dienraščio paslauga nemokamai, turėtų laikyti garbinga pareiga sudaryti savo organizacijos stalą. Tikėtai to „Draugas“ tikisi! Neapvilksime jo lūkesčių!

Sėkmės ir gero pabendravimo su draugais!

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS

Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams prel. E. Putrimas rugsėjo 16 d. šv. Mišias atnašavo Ispanijoje, Campohermoso (netoli miestelio Nijar, Almerijos provincijoje), Kristaus įžengimo į Dangų parapijoje.

Jis oficialiai pristatė kun. Eigantą Rudoką, kuris nuo šiol bus Almerijos vyskupijoje gyvenančių lietuvių katalikų kapellonas. Kun. Rudoko paskyrimą suderinti užtruko dvejus metus. Prel. Putrimas ryšius palaikė su Lietuvos Vyskupų Konferencija ir su Almerijos vyskupija, Ispanijos Vyskupų Konferencija, Ispanijos LB pirmininke Loreta Paulauskaite, Andalūzijos LB pirm. Marina Ruibiene ir vietiniais parapijos kunigais.

Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas A. J. Bačkis sutiko paskirti šioms pareigoms Grenados teologijos fakultete studijuojantį kun. Eigantą Rudoką. Pietiniame Ispanijos Andalūzijos krašte neoficialiais duomenimis gyvena apie 15,000 lietuvių, iš viso Ispanijoje gyvena apie 50,000 lietuvių.

Užsienio lietuvių katalikų sielovados delegatūra

Komentaras

Ar tikrai mes pasmerkti išnykimui?

VITALIJA DUNCIENĖ

Rugsėjo 6 d. „Drauge“ perskaičiau Mykolo Gudelio „Nacionalinės medžioklės ypatumai“. Įdomus straipsnis. Visiškai sutinku su autoriaus mintimis. Man irgi dažnai kyla panašus noras: išgirdus lietuvišką šnektą pereiti į kitą gatvės pusę. O pabendrausi su lietuviais aš dažnai savo jausmą apibūdinau irgi panašiai kaip autorius: „Tarsi koks kartėlis lieka, kaip negeras prieskonis nurijus gurkšnį vandens.“

Gudelis, klausdamas savęs, kodėl taip yra, privertė ir mane pagalvoti, kodėl aš taip elgiuosi? Kodėl kiti lietuviai bėga į kitą gatvės pusę nuo manęs? Ir jeigu nespėjame laiku „pabėgti“ ir „neišvengiamai susiduriame“, tai bendraujame su atsargumu, su išankstiniu nusistatymu, įtarumu. Išsiskiriame su palengvėjimu, kad susitikimas pasibaigė ir pasiliekaime su „negeru prieskoniu burnoje“.

Aš įsivaizduoju, kad anksčiau į JAV atvykę ar čia jau gimę lietuviai neturi nei panašių jausmų, nei panašių problemų ir net nelabai supranta, apie ką mes čia kalbame. Jiems visi lietuviai yra brangūs ir mieli. Mano vyras, JAV gimęs ir išaugęs nedideliame lietuvių parapijoje, tokių jausmų nepatiria. Jis ne tik „nebėga į kitą gatvės pusę“, išgirdęs lietuviškai kalbant, bet būtinai užkalbina, pakviečia prisijungti prie lietuviškos parapijos ir nuoširdžiai apsidžiaugia, lyg būtų sutikęs seniai nematytą giminaitį. Tiesa, jo yra kita gyvenimo patirtis – jis mažiau skaito lietuvišką spaudą, yra praktikuojantis katalikas: gerbia kiekvieną žmogų, nepaisant jo tautybės, įgytų turty, grožio, amžiaus, tikėjimo, odos spalvos, išsilavinimo, ir besistengiantis kiekviename žmoguje įžiūrėti gerį. Aš iš jo mokausi.

Taigi, kas vis dėlto atsitiko, kad mes, sovietinės sistemos auklėtiniai, esame pasmerkti tokiam paviršui-

tiniškam tarpusavio bendravimui: įtarumui, nepasitikėjimui, lengvabūdiškam pasmerkimui, egoizmui, artimojo žeminimui (iki tiek, kad žmonės mums pradeda priminti pilvažmogius, šinšilas) – santykiams, kurie prives prie visiško lietuvių tautos išnykimo?

Mūsų sovietinio gyvenimo patirtis išmokė, kad, norėdamas išgyventi, privalai nepasitikėti niekuo, išmokė, kad žmogus yra pigiausias darbo įrankis, įtikino, kad žmogus yra niekas, kurį atitinkamos organizacijos gali „sutrumpinti iki pečių“ ir niekas net neišdrįs pasidomėti kodėl. Sovietų sistema sugebėjo iš daugumos lietuvių galvojimo ištrinti bet kokią sampratą apie Dievą ir Dievo atspindį juose. Dievo vietą žmonių gyvenime užėmė partija su savo propaguojamomis vertybėmis ir „plovė žmonėms smegenis“: naikino žmogiš-

Ar kitą kartą gatvėje sutiktą, lietuviškai kalbantį žmogų užkalbinsim, ar ir vėl paskubėsime į kitą gatvės pusę?

kumą, pagarbą žmogui, gyvybei, tautiškumui, nuosavybei, įsitikinimams, laisvam galvojimui... Tas pamokas gerai išmoko mūsų tėvai ir sąžiningai perdavė mums. Mes egzistavome vieniši, užguiti, pikti, uždaryti „narveliuose“, vaidindami pagarbą pavergėjams ir išmokę džiaugtis gautu didesniu karvės tešmeniu pietums ar už „nuopelnus partijai ir tėvynei“ gavę taloną (leidimą) nusipirkti patalynę.

Lietuvos laisvė mums suteikė progą pakelti galvą apsidairyti plačiau. Laikai pasikeitė, bet mūsų įgyta patirtis ir išmoktos pamokos pasiliko mūsų sąmoneje visam gyvenimui. Kaip buvome, taip ir likome sovietinės ideologijos vergai, nepriklausomai nuo to, į kokią šalį išvažiavome ar kaip gerai save apibūdiname žo-

Jono Kuprio nuotraukos.

džiais. Kaip Pavlov šuneliai laukdavo maisto suskambėjus skambučiui (bėgdavo jiems seilės), taip ir mes, atsibudę laisvoje Lietuvoje, pasilikome įtarūs, nepasitikintys savimi ir kitais, abejingi kitiems, besirūpinantys tik savimi, nesugebantys atsiverti, bendrauti, pasitikėti.

Niekuo nepasikeitė ir žmonės Lietuvoje, kurie formuoja televizijos programas, rašo į laikraščius, kuria įstatymus. Iš televizoriaus ekranų, iš žurnalų puslapių kasdien mus užplūsta informacija apie nevykėlius lietuvius: girtuokliai, tinginiai, ištvir-

rasti kitokių straipsnių, kuriuose būtų aprašyti teigiami herojai, bus sunku rasti. Atrodo, kad padorių, nesavanaudžių mamų, tėvų, vyrų, žmonių, mokslininkų, ūkininkų ir taip toliau tarp lietuvių lyg ir nėra. Mažai rašoma straipsnių apie tuos „neįdomiuosius“ lietuvius, kurie pasiaukojamai mokosi, sąžiningai dirba, kurie nesavanaudiškai padeda savo artimui, kurie gyvena savo gyvenimą pagal krikščioniškus principus. O gal ir parašoma apie tokius žmones – asmenybes, bet mūsų akys, įpratusios ieškoti sensacijų, perbėga tų straipsnių „paviršiumi“ ir visai neatreipia dėmesio? Juk tai taip kasdieniška ir neįdomu!

Tad paėmus žiniasklaidos formuojamą šiandieninio lietuvių nepatrauklųjį stereotipą, pridėjus savo asmeninę patirtį bendraujant, pridėjus milijonus internetinių žinučių, kuriose mes bandomė vieni kitus pažeminti ir paniekinti, dar pridėjus mūsų vaikystėje išmoktas pamokas (niekuo nepasitikėti, visus įtarti, visų saugotis) – pasmerkia mus visus tokiam tarpusavio susvetimėjimui, atsiribojimui, vengimui, abejingumui, kad mažai lieka vilties, jog mes dar galime susivokti ir išmokti savo aplinkoje ieškoti lietuvių ir džiaugtis jį suradus.

Ar kitą kartą gatvėje sutiktą, lietuviškai kalbantį žmogų užkalbinsim, ar ir vėl paskubėsime į kitą gatvės pusę? Aš kviečiu visus žmones, kuriuos iš kitų pasaulio gyventojų DAR išskiria lietuviška šnektą, neskubėti „į kitą gatvės pusę“, bet pabandyti suvokti mūsų poelgių motyvus. Kviečiu suprasti tas emocijas, kuriomis mes vadovaujamės, atsakyti paklusti joms ir sąmoningai nuspręsti vadovautis protu. Jeigu mes baisėsime „lietuviškumo“ (būdingais tik lietuviams) trūkumais, esame pasmerkti ir niekad nesugebėsime sukurti lietuviškos šeimos. Jeigu mes vengsime vieni kitų ir tik laisvalaikio paskaitysime savo vaikams straipsnių ištraukas apie lietuvius – nusikaltėlius ir prie kavutės vis aptarinėsime, kokie tie lietuviai (ir anie pasilikę ir tie išvažiavę) yra nevykėliai, tai mūsų vaikams niekad nekils noras ieškoti žmonos ar vyro tarp lietuvių. Jeigu mes sąmoningai nenuspręsime eiti vieni prie kitų ir kalbėti, bendrauti, pasiaukoti, dirbti lietuviybės labui, tai mūsų tauta yra pasmerkta visiškam išnykimui.

Pasaulyje yra tiek daug plačių ir ilgų „gatvių“, kuriose taip lengva prasilenkti, kad mes be sąmoningo apsisprendimo pasipriešinti savo emocijoms ir jausmams – bėgti nuo savųjų, tik ištirsime kitataučių minioje su niekad neišsakytomis lietuviškais žodžiais.

„RŪTOS“ ISTORIJA — LIETUVOS ISTORIJA

LEONAS PELECKIS-KAKTAVIČIUS

„Rūta“ — seniausias Lietuvoje konditerijos fabrikas, 1913 metais įkurtas šiauliečio Antano Gricevičiaus ir iki sovietinės okupacijos bei valstybei vėl tapus nepriklausoma vadintas jo vardu. Patogumo dėlei ne taip seniai pasirinktas trumpesnis pavadinimas — UAB „Rūta“. Tai — pirmasis didesnis objektas Lietuvoje, grąžintas savininkams.

Nacionalinį ir tarptautinį pripažinimą fabrikas pelnė dar tarpukaryje. Pastarasis dešimtmetis — vienas gražiausių, nors ir sunkiausių.

Vyresnio amžiaus lietuviams „Rūtos“ vardas neatsiejamas nuo Lietuvos vardo. Už aukštą savo gaminių kokybę tarpukaryje fabrikas buvo įvertintas net 12 medalių. Pirmą kartą „Rūtos“ saldainiai į tarptautinę parodą JAV buvo išsiųsti lygiai prieš 70 metų.

Ryšys su tautiečiais, gyvenančiais JAV, Didžiojoje Britanijoje, Airijoje, vėl atnaujintas, jis vis tampresnis. „Draugo“ korespondentas Lietuvoje, pabuvojęs senojoje „Rūtoje“, domėjosi ir nepaprasta praeitimi, ir dar nepaprastesne dabartimi bei perspektyvomis, ryšiais su užatlante ir plačiuoju pasauliu.

Penktojo dešimtmečio pradžioje likimas negailėtingai išsklaidė darbščią, talentingą fabriko įkūrėjo šeimą. Jauniausiajai Gricevičių atžalai Antanui su mama ir tūkstančiais Lietuvos žmonių teko sunki dalis — 1941 m. birželio mėn. gyvuliniuose vagonuose iškelti į Sibirą. O už pabėgimą iš tremties vietos — dar ir atsidurti lageryje. Vyriausiasis sūnus Vladas, Kaune dirbęs su valstybės paslaptimis susijusioje Tyrimų laboratorijoje, apsigyveno Čikagoje ir savo žmoną užatlantėje pamatė tik prieš mirtį, po keturių dešimtmečių. Fabriko įkūrėjui likus tėvynėje, vienam teko patirti pokario baisumus. Plačiai žinoma istorija, kai 1940 metais, atėmusi fabriką, sovietinė valdžia sufabrikavo bylą, tačiau patys darbininkai apgynė savo darbdavį ir iš teismo salės išnešė ant rankų. Nepavyko prikerkti senajam A. Gricevičiui nei išnaudotojo, nei vagies etiketės. Tai buvo pavyzdžio neturintis teismas.

„Rūtos“ istorija atspindi ir Lietuvos praėjusio šimtmečio istoriją, — sako UAB „Rūta“ valdybos pirmininkas Algirdas Gluodas, ir jis neabejotinai teisingas.

Bendrovės valdybos pirmininkas pasakojo, kad, susigrąžinus įmonę, pavyko sukaupti daug įvairios patirties, receptūrų. Dabar grįžtama prie seniai pamirštų dalykų, pirmiausia, kaip panaudoti vietines žaliavas — vaisius, uogas. Užmegzti ryšiai su ekologišką produkciją gaminančiais ūkininkais, mokslo įstaigomis, Lietuvos kulinarijos paveldo fondu. Tikslas — atkurti produktus, kurie gaminti Lietuvoje prieš šimtą ar net porą šimtų metų. Renkama informacija iš literatūros šaltinių, studijuojama 1905 metais išleista knyga „Didžioji Lietuvos virėja“. Kūrybingai panaudojant surinktą medžiagą,

įvertinant šiuolaikinius mokslo pasiekimus, suderinant senas tradicijas su dabartinėmis tendencijomis, „Rūtoje“ gimsta nauji produktai.

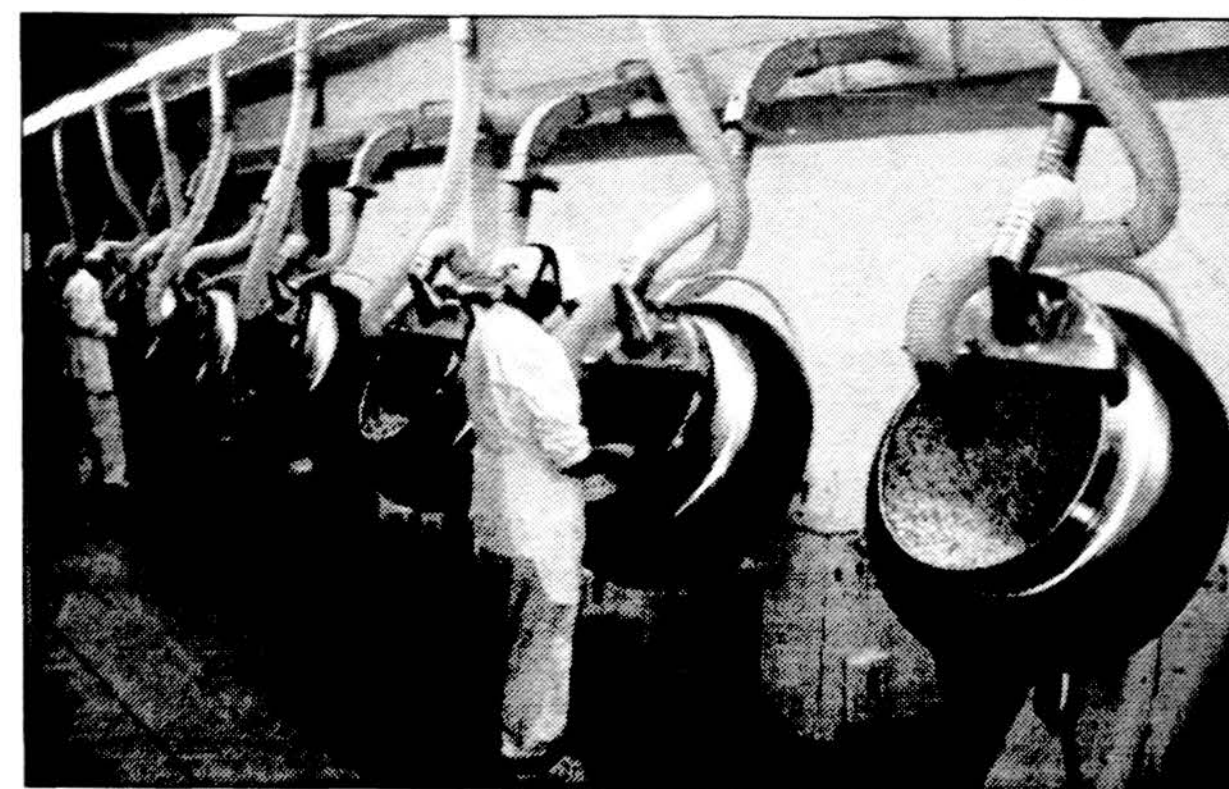
Kad senuosius receptus atkurti ne taip paprasta, akivaizdžiai išitinkinta suradus keletą tarpukario receptūrų aprašymų. Jie — labai trumpi ir aiškūs tam, kuris juos kažkada surašė, o šiuolaikiniams technologams tai buvo labai kruopštus, išvermės reikalaujantis darbas. Tačiau pagal senuosius A. Gricevičiaus receptus pradėti gaminti „Panių piršteliai“, „Šermukšnelė“ ir „Prancūziškieji“ susilaukė nepaprasto dėmesio. Saldainių dėžučių kolekcija su fabriko įkūrėjo atvaizdu dar turės tęsinių.

Retas konditerijos fabrikas gali pasigirti tokia išleidžiamos produkcijos pavadinimų gausa. Kūrybiškumas, aukščiausia kokybė jau šiais laikais pelnė nemažai nacionalinių ir tarptautinių apdovanojimų, gražiai papildančių tarpukario medalių kolekciją.

„Išlaikome senąsias Antano Gricevičiaus tradicijas — gerbti pirkėją, produkcijos vartotoją, elgtis jo atžvilgiu sąžiningai, naudoti kokybišką žaliavą. Tokia yra mūsų įmonės konstitucija“, — sakė A. Gluodas.

Vis populiarese „Rūtos“ produkcija ir plačiajame pasaulyje, eksportas sudaro apie 17 proc. Didžiausi pirkėjai — Vokietija, Estija, Latvija. Nemaža eksporto dalis atitenka išeiviams iš Lietuvos. „Rūtos“ saldinius perka Illinois valstija, Airija, Didžioji Britanija, Ispanija. Aktyviausia — Čikaga. Beje, čia gegužės 6-8 dienomis įvykusioje parodoje „Fancy Food Show“ šiauliškiui konditerijos fabrikui atstovavęs distributorius „Food Depot International“ paruošė specialius katalogus amerikiečių rinkai, užmezgė nemažai ryšių su kitomis valstijomis ir dabar jau atsirado konkretūs kontaktai ne tik su išeivija.

„Rūtos“ eksporto vadybininkė Neringa Vaitkutė informavo, kad tautiečiai, gyvenantys JAV, ypač mėgsta saldumynų rinkinius „Lietuvaite“, „Lietuva“, „Rūta“, „Darius ir Girėnas“, „Valdovų rūmai“. Šiuos aukščiausios kokybės skanėstus rugėjo mėnesį papildys naujas rinkinys „Gintaro kelias“. „Ką tik nusiunčiau pasiūlymą elektroniniu paštu, ir jau

Šiandien UAB „Rūta“ — modernus saldainių fabrikas.

Tokį „Rūtos“ fabriko pagrindinio pastato vaizdą tautiečiai prisimena dar iš tarpukario laikų. Pergyvenęs daugybę sukrėtimų, jis išliko toks pat. Žinoma, tik iš išorės.

klientai iš JAV davė didelį užsakymą“, — sakė Neringa. Dėžutėje — daug rankų darbo saldainių, net 11 rūšių. Ją atidarius patenki tarsi ant Baltijos jūros kranto — saldainiai primena kriaukles, akmenėlius, gintarą. Čia ir bukletas, supažindinantis su Lietuvos aukso istorija. Originalųjį suvenyrinį rinkinį jau spalio mėnesį galės įsigyti Čikagoje gyvenantys tautiečiai.

Kita naujiena — Lietuvos žemėlapiu formos kartusis šokoladas.

Senoji „Rūta“ — vienintelis Lietuvoje saldainių fabrikas, gaminantis ekologiškus gaminius. Pastarųjų eksportas dar tik prasideda, pirmosios siuntos netrukus iškels ir į JAV. Tai — juodasis ir pieninis šokoladai. Jau ruošama į užatlantę ir kalėdinė produkcija, kuri kasmet vis originalesnė.

„Rūta“, kuri orientuojasi ne tik į aukščiausios kokybės, bet ir į unikalų produkciją, kuriai pagaminti naudojamos natūralios žaliavos, iš tautiečių, gyvenančių užsienyje, sulaukia tik pačių geriausių atsiliepimų, — sakė bendrovės atstovė ryšiams su visuomene Odeta Kirnienė. — „Rūtos“ produkcija šiek tiek brangesnė, tačiau ir kokybė neabejotina“.

Beje, saldumynus su lietuviškais pavadinimais labai noriai perka ir ne lietuviai. Portugalijoje veikiantis saldumynų parduotuvių tinklas sėkmingai prekiauja „Rūtos“ produktais

su lietuviškais pavadinimais. Izraelį sudomino becukrė produkcija. Įdomu, kad saldainių, pagamintų iš ekologiškų žaliavų, vertintojų daugiau užsienyje, o ne Lietuvoje.

O JAV „Rūtos“ produkciją populiariau dar pats fabriko įkūrėjas A. Gricevičius. Jis ne sykį lankėsi lietuvių centre Čikagoje, rūpinosi firminės parduotuvės įsteigimu. Tačiau sumanymo įgyvendinti iki galo nespėjo — sutrukdė sovietinė okupacija.

Keli projektai verti ypatingo dėmesio.

Kai tik įsisteigė Almos Adamkienės fondas, „Rūta“ tapo šio fondo rėmėja. Dalyvauja įvairiuose fondo projektuose, ypatingai tuose, kurie skirti Lietuvos kaimo mokykloms. Buvo sukurtas saldainių rinkinys „Su ponio Alma“, kuris ir dabar gaminamas ir padeda remti tokius garbingus tikslus turintį fondą. „Iki šiol rūtiečiai prisimena nepaprastai šiltą ponios Adamkienės viešnagę fabrike, — sakė A. Gluodas. — Retai šiais laikais sutiksi tokį jautrų, dvasingą žmogų.“

Daug prisiminimų susikaupę apie originalų saldainių rinkinį, skirtą visai šeimai — „Vytė Nemunėlis“. Jis gimė poetui lankantis įmonėje, o rūtiečiams — jo namuose Kaune, artimai bendraujant. O ant dėžutės viršelio klasiko ranka užrašytas ketureilis, gimęs jam viešint „Rūtoje“: „Aš — meškiukas Rudnosiuks, / Akmenėlių nekrantau, / Aš kramtau saldinių „Rūtos“, / Siūlau paragaut ir tau.“

Smetonos laikais „Rūta“ buvo išleidusi originalią skardinę saldainių dėžutę su Dariaus ir Girėno atvaizdais. Žymiesiems lakūnams atminti neseniai vėl sukurtas saldainių rinkinys, tiesa, nepanašus į ankstesnįjį, bet tikrai neaprastesnis. Dėl šito buvo kreiptasi į Karo muziejų, gautas leidimas panaudoti lakūnų ir „Lituanikos“ nuotraukas.

Paskutinė naujiena susijusi su M. K. Čiurlioniu. „Rūtai“ pavyko gauti žymiojo dailininko vardo muziejaus leidimą panaudoti 24 paveikslus, kuriant dizainą. Kol kas spėta išleisti tik du. Su tokio dizaino elementais — ekologiški šokoladai.

KITI APIE MUS

Krepšinis ir politiniai jausmai

Politikai skubėjo fotografuotis su krepšinio žvaigždėmis.

Vladas Krivickas

Psichologai pabrėžia, kad žmogaus savijautai didelę įtaką daro savitaiga. Perfrazuojant vieną filosofą: esu tai, kaip jaučiuosi. Jeigu žmogus jaučiasi laimingas ir sugeba tokia nuotaika gyventi, jo nepaveiks užgriuvusios nelaimės, ką jau kalbėti apie smulkias problemas. Taigi vieno individo asmeninė savijauta ir tai, kaip situaciją vertina aplinkiniai, gali ir nesutapti.

Savijautos ir realybės neatitikimą galima įžvelgti visą savaitę Lietuvą ir užsienio lietuvius apėmusioje krepšinio manijoje. Tikriausiai, ne pačioje manijoje, bet jos vertinime. Pažvelkime į šį reikalą iš šalies ir, tikimasi, pamatysime, į kurią pusę lenkiu.

Lietuviai po ilgos ir psichologiškai sunkios kovos įveikė graikus ir iškovojo bronzos medalį bei teisę dalyvauti Beidžingo olimpiadoje. Tauta iš pradžių jais abejojo. Paskui kėlė į aukštumas. Paskui vėl trumpam spjovė į veidą. Galiausiai, iškėlė į padanges dar kartą.

Krepšininkai Lietuvoje sutikti ne blogiau nei Britanijos karalienė. Su jais norėjo fotografuotis premjeras ir opozicijos vadovas. Jiems rankas spaudė ir ordinarus ant kaklo kabinantis prezidentas. Vyriausybė šaukė vieną posėdį po kito. Galvosūkis: skirti 180,000 litų ar 1 milijoną? Pakako paros, kad būtų nuspręsta: komanda verta 1 mln. litų premijos už laimėtą bronzos medalį Europos vyrų krepšinio čempionate.

Tai nemaži pinigai. Ką ten nemaži — dideli. Padalinus juos kiekvienam po lygiai, išeina gerokai daugiau nei vidutinė metinė eilinio lietuvių alga. Žodžiu, krepšininkai užsidirbo neblogai. Jeigu buvo tokių, kurių veidų nežinojo Lietuvos gyventojai — po tokių viešųjų ryšių nežinomųjų nebeliko.

Taip ir turėtų būti. Krepšinio, kaip ir visų kitų sričių, žvaigždės nusipelnė šlovės ir pinigų. Šlovę suteikia žiniasklaida ir fanatiškas paprastų žmonių atsidavimas. Tačiau ar turėtų iš mokesčių mokėtojų pinigų vidutiniškai besiverčianti valstybė krepšininkams suteikti ir pinigų?

Klausimas turėtų būti atviras ir atsakomas nesikarščiuojant.

Kaip rodo šią savaitę atlikta apklausa, 81,3 proc. lietuvių teigia, kad lietuvių krepšinio rinktinės Europos krepšinio čempionate iškovoti bronzos medaliai skatina jų patriotizmą ir pasididžiavimą, kad yra lietuviai. Dar 13 proc. apklaustųjų nuomone, pergalės iš dalies skatina jų pasididžiavimo jausmus.

Politikų, skyrusių krepšinio rinktinę milijoną, argumentas tokioms išlaidoms buvo ne šiaip sau pasididžiavimas. Jų teigimu, lietuvių krepšininkai garsina Lietuvą ir dėl to nusipelnė ypatingo dėmesio ir apdovanojimų.

Ir apklaustų lietuvių, ir politikų sprendimai paremti jausmais. Vieni dėl krepšininkų pergalės jaučia pasididžiavimą, kad yra lietuviai. Tai gražu, pagirtina ir nieko nekainuoja. Net jeigu jie ir netapo didesniais patriotais, svarbu, kad žmonės bent jau taip jaučiasi. Tačiau vyriausybės jausmai išsiliojo dideliais pinigais iš mokesčių mokėtojų kišenės. Tad visai pagrįsta klausti, ar tie jausmai kuo nors paremti?

Nė vienas politikas nesakė, kad trečią vietą Europoje užėmė Lietuvos krepšininkai tik pakėlė savo prestižą tarp krepšinio mėgėjų visame pasaulyje. Akivaizdu, kad vyriausybės nariai norėjo pasakyti, kad krepšininkų pergalės garsina Lietuvą visame pasaulyje.

Tikrai? Eiliniams JAV, Didžiosios Britanijos ar Pakistano gyventojams rūpi, kad trečią vietą Europos čempionate užėmė Lietuva? Ne, tikrai nerūpi. Estai sukūrė „Skype“ ir tapo Rusijos kibernetinių atakų taikiniu. Tai juos bent trumpam išgarsino pasaulyje. Mūsų kaimynai niekada neturėjo geros krepšinio komandos, tačiau apie juos „The New York Times“ ar „Economist“ rašo daug dažniau ir daug pozityviau, nei apie lietuvius.

„Garsinimo teorija“ neatlaiko kritikos dėl paprastų skaičių. Europoje populiariausia sporto šaka yra futbolas. JAV — amerikietiškas futbolas ir beisbolas. Amerikiečiams europietiški sportai apskritai nerūpi, ypač vietinės Europos masto varžybos. Taigi Amerikai nei šilta, nei šalta

nuo to, ką laimėjo lietuviai Europos vyrų krepšinio čempionate. Tiesa, juos dar šiek tiek suintrigavo rusų auksinė pergalė. Bet ir tai daugiau dėl to, kad čia krepšio sensacija, o ne dėl didelio susidomėjimo Europos krepšiniu.

O kaip su likusiu pasauliu? Statistika, deja, ne Lietuvos vyriausybės naudai.

Pasaulio mastu populiariausias sportas yra futbolas. Šio žaidimo gerbėjų esama apie 3,5 milijardo. Antroje vietoje — kriketas (3,3 mlrd. gerbėjų). Trečioje vietoje — ledo ritulys (2 mlrd.). Ketvirtoje — tenisas (1 mlrd.). Penktoje — tinklinis (900 mln.).

Palaukite, sakysit, o kur krepšinis? Pagal mano turimą statistiką, krepšinis pagal sporto šakų populiarumą užima dešimtą vietą pasaulyje. Manoma, kad jo gerbėjų yra ne daugiau kaip 400 milijonų.

Jeigu žmogui apskritai nerūpi krepšinis, kodėl jam turėtų rūpėti kažin kur prie Baltijos jūros įsikūrusios 3,5 mln. dydžio valstybės vyrų krepšinio rinktinės bronzos medalis? Tikrai neturi rūpėti ir nerūpi. Tad skambios kalbos apie tai, kaip krepšininkai garsindami Lietuvą atlieka daugiau negu diplomatai, politikai ir menininkai kartu sudėjus — smegenų plovimas ir priešrinkiminė retorika.

Ką sako šiuolaikinio žmogaus dešinioji ranka — internetinės paieškos sistema „Google“? Ogi tai, kad tuo metu, kai Europoje vyko vyrų krepšinio čempionatas, lietuviai buvo paminėti daug daugiau kartų dėl visai kitų priežasčių nei krepšinis. Pavyzdžiui, dėl to, kad Kauno zoologijos sode babūnas „įsivaikino“ viščiuką. Užsieniečio neabejotinai akį traukė tokios antraštės: „Crime figures reflect a clash of two cultures“; „Sex slave gangsters caged for £1m scam“ ar „Migrant workers importing crime“. Visuose šiuose straipsniuose minimi lietuviai. Gaila, juose nė žodžio apie krepšinį...

Tad džiaukimės krepšininkų pergalėmis, bet būkime teisingi: krepšinis — antroji Lietuvos religija, bet pasauliui, su mažomis išimtimis, tai nerūpi.

Teismas nesusėmė G. Petriko

Atkelta iš 1 psl.

„Niekas esantis šioje teismo salėje negali garantuoti, kad Petrikas neišvažiuos, jis kaltinamas sunkaus nusikaltimo padarymu, dar trys metai bausmės, milijoniniai ieškiniai“, — kalbėjo prokuroras G. Plioplys.

G. Petrikui pagal pareikštus kaltinimus gresia laisvės atėmimas iki 7 metų.

Jei teismas pripažins G. Petriką kaltu ir paskirs laisvės atėmimo bausmę, laikas praleistas JAV kalėjime, tai yra beveik 4 metai, bus įskaičiuoti į bausmės laiką.

Ketvirtadienį Vilniaus miesto 2-ojo apylinkės teismas atsisakė svarstyti prokurorų prašymą suimti daugiau nei mėnesiui G. Petriką.

Buvęs EBSW prezidentas naktį praleido policijos areštineje.

Ketvirtadienio vakarą, lydintas

pareigūnų ir surakintas antrankiais, buvo išvežtas automobiliu iš Generalinės prokuratūros.

G. Petriko advokatai protestavo prieš prokurorų sprendimą sulaikyti jų klientą.

Vienas advokatų Gintaras Černiauskas prieš išvežant G. Petriką žurnalistams sakė, kad vyksta į policijos areštine, kad pareigūnams parodytų teismo nutartį, kurioje rašoma, kad prokuroro prašymą suimti įtariamąjį atsisakyta svarstyti.

Vilniaus miesto 2-ojo apylinkės teismo posėdyje prokuroras prašė teismo suimti įtariamąjį iki spalio 30 dienos.

„Aš prašyčiau gerbiamo teismo manęs nesusimti, nors teismui bus sunku nuspręsti, nes vieną kartą aš pažeidžiau ir pabėgau“, — taip kalbėjo pats įtariamasis.

Mirė rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė

Atkelta iš 1 psl.

teatre Vokietijoje, su kitais Montreal suorganizavo lietuvių dramos sambūrį. 1957 m. scenai pritaikė ir režisavo K. Borutos „Baltaragio malūną“, 1958 m. pastatė B. Sruogos „Milžino paunksmę“, paruošė ir režisavo pirmąsias lietuviškų vaidinimų plokšteles. Birutė Pūkelevičiūtė debiutavo eilėraščių knyga „Metūgės“ (1952). Rašytoja išleido romanus „Aštuoni lapai“ (1956), „Rugsėjo šeštadienis“ (1970), „Naujųjų metų istorija“ (1974), „Devintas lapas“ (1982), apsakymų bei apybraižų rinkinį „Marco Polo Lietuvoje“ (1982), poemų knygą „Atradimo ruduo“ (1990).

Visa rašytojos grožinė kūryba atspindi lietuvių išeivijos gyvenimo kasdienybę, prisitaikymo prie svetimų miestų, gamtovaizdžių, visuome-

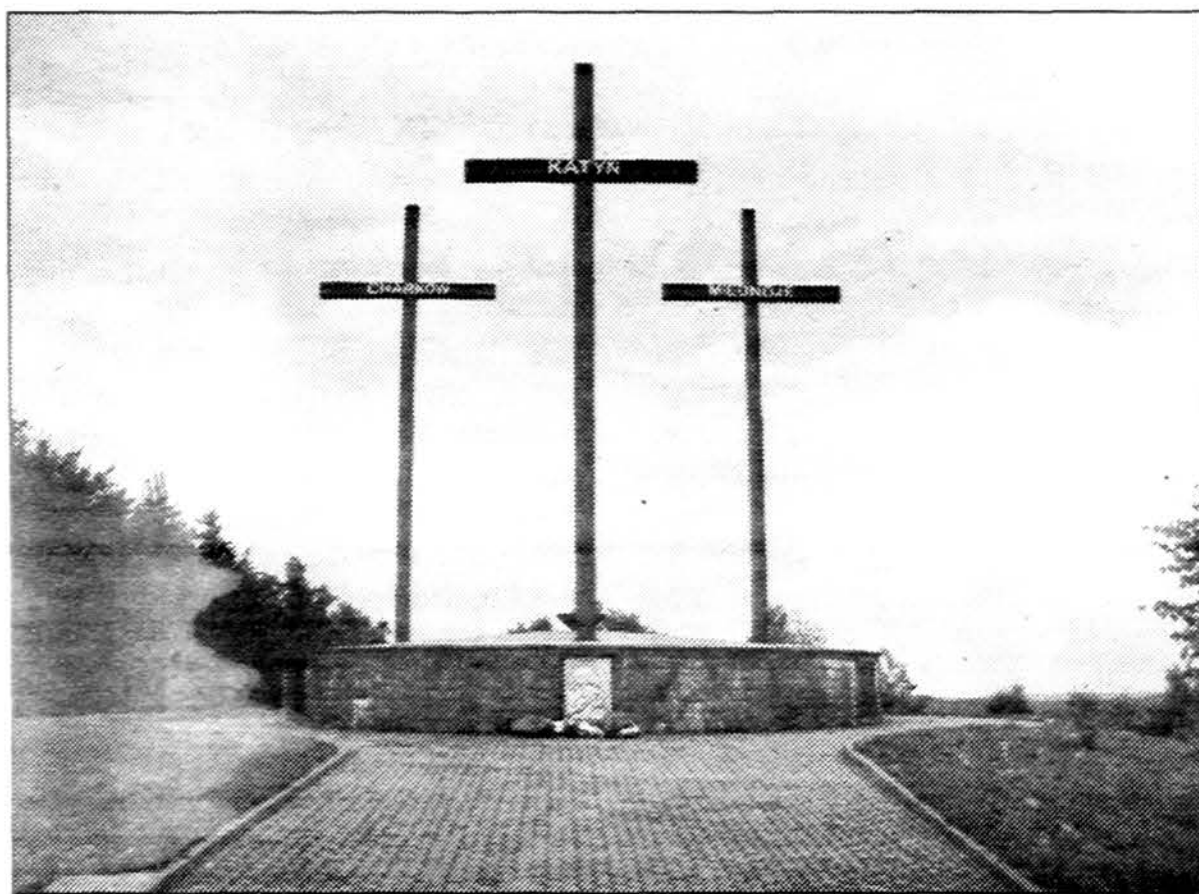
nių malonumus ir kartėlius. Prozoje autorė retrospektyviai grįžta į Lietuvą. Prisiminimai, dienoraščio nuotrupos — poetiškiausia ir stilistiškai turtingiausia Birutės Pūkelevičiūtės kūrybos dalis.

Rašytoja parašė eiliuotų pasakų vaikams, straipsnių apie išeivijos teatrą bei literatūros klausimais.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, grįžo į Lietuvą, apsigyveno Vilniuje, aktyviai įsijungė į kultūrinę nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, dalyvavo įvairiuose susitikimuose su skaitytojais. Birutė Pūkelevičiūtė apdovanota Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu.

Birutės Pūkelevičiūtės kūryba, nepraradusi aktualumo ir išliekamosios vertės, iš naujo leidžiama Lietuvoje ir vėl džiugina skaitytojų kartas.

Katynė stabdo Rusijos ir Lenkijos santykius

Kryžiai Katynės aukoms atminti.

Česlovas Iškauskas
Geopolitika.lt

Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński su žmona Maria ir 150 žmonių delegacija, kurioje buvo nužudytų karininkų artimųjų, savaitės pradžioje aplankė Katynės memorialinį kompleksą Vakarų Rusijoje, netoli Smolensko, ir ten pagerbė maždaug 22,500 1940 metais nužudytų lenkų. Tai buvo pirmas ir vos keletą valandų užtrukęs L. Kaczyński vizitas į Rusiją, su kuria Lenkijos santykiai įtempti dėl lenkiškos mėsos embargo ir ketinimo dislokuoti Lenkijoje amerikiečių priešraketinės gynybos sistemą.

Lenkijos prezidento vizitas į Rusiją buvo neoficialus. Jis netgi neužsuko į Maskvą, tad nesusitiko ir su Vladimir Putin.

Kitaip ir negalėjo būti: juk ši viešnagė sutapo su niūria Lenkijos istorijos data – 1939 metų rugsėjo 17-ąją Raudonoji armija peržengė Sovietų Sąjungos ir Lenkijos sieną ir užėmė rytinį Lenkijos regioną. Taip buvo suplanuota SSRS ir nacistinės Vokietijos Molotov–Ribbentrop pakto slaptausiosiose protokoluose.

Kremlių suerzino ir tai, kad ta proga Varšuvoje buvo parodytas naujasis garsaus lenkų režisieriaus Andrzej Wajda filmas „Katynė“, pasakojantis apie nužudytų lenkų karininkų tragediją.

1943 metų balandžio 13 dieną bendrus kapus Katynės miške netoli Smolensko aptiko vokiečiai, visiškai priartėję prie Maskvos. Visi buvusios SSRS vadovai norėjo Katynės žudynes priskirti naciams, nes nužudyti lenkai buvo nušauti iš vokiškų ginklų vokiškais šoviniais.

Kad šios žudynės buvo NKVD darbas, pripažino tik pirmasis SSRS prezidentas Michail Gorbachiov ir Rusijos prezidentas Boris Jelcin. Pastarasis 1993 metais įvykusio vizito į Varšuvą metu perdavė tuometiniam Lenkijos vadovui Lech Waleśa aukų dokumentus.

Interneto svetainė „Grani“ rašo, jog egzistuoja versija, kad dar Nikita Chruščiov 1956 metais buvo pasiryžęs paviesti tiesą apie Katynę, bet tam pasipriešino tuometinis Lenkijos vieningosios darbo partijos pirmininkas ir šalies vadovas Władysław Gomułka. Jis pats buvo nukentėjęs nuo Stalin ir net sėdėjęs sovietų kalėjime. Atšilimo laikotarpiu prezidentas Alexandr Kwasniewski paprašė žydų atleidimo už lenkų dalyvavimą žudant šią tautą, o neseniai pažymėtos

Varšuvos geto sukilimo metinės tapo pretekstu visos Lenkijos atgailai.

Tačiau iki šiol Katynės žudynių fakto neišdrįso patvirtinti V. Putin. Maskva atsisako vadinti tai genocidu. Maža to: V. Putin Spalio revoliucijos metines paskelbė Nacionalinės vienybės diena. Ši šventė dabar švenčiama pažymint lenkų kariuomenės, užėmusios Kremlių 1612 metais, sutriuškinimą. Tai tapo antausiu Varšuvai, kuri siekia įvardyti tikruosius Katynės nusikaltėlius.

Katynė – tai vietovė į vakarus nuo Smolensko. Čia 1943 metų balandį miške tarp Gnezdovo ir Katynės surasti masiniai kapai lenkų karių, po Lenkijos kapituliacijos Hitler ir Stalin 1939 metais patekusių į Sovietų Sąjungos nelaisvę.

Katynės memorialinį kompleksą, esantį už 18 kilometrų į vakarus nuo Smolensko Katynės miške, sudaro dvi dalys – lenkų karių kapinės ir rusų kapinės. Todėl žudymo faktą buvo sunku nusišlepti ir sovietinei valdžiai, rašo laikraštis „XXI amžius“.

Apie šį šurpų radinį pirmoji pasauliui 1943 metų balandžio 13 dieną viešai paskelbė Vokietijos vyriausybė. Tuomet ji pareiškė pageidavimą, kad kuri nors tarptautinė institucija imtųsi ištirti tuos masinius kapus. Emigracinė Lenkijos vyriausybė Londone pageidavo, kad tyrimą atliktų tarptautinis Raudonasis Kryžius. Tačiau kariniai Sovietų Sąjungos sąjungininkai Vakaruose pasielgė gėdingai ir, nenorėdami supykdyti Stalin (tada jie draugiškai dalijosi pokačinę Europą), atmetė šį pasiūlymą. Vokietijai neliko nieko kito, kaip savo iniciatyva sudaryti tarptautinę komisiją, į kurią įėjo labai rimti kriminologijos ir teismo medicinos specialistai, profesoriai, gerai žinomi visame pasaulyje mokslininkai. Jų tiriamaisiais darbais naudojamosi iki šiol.

Be mokslinių tyrimų, buvo apklausti ir vietos gyventojai, kurie patvirtino lenkų karininkų žudynes. Nužudytieji palaidoti aštuoniuose masiniuose kapuose, kurie buvo užmaskuoti apsodinant dviejų metrų pušaitėmis. Jos greitai auga, tad NKVD baudėjai vylėsi, kad medžiai po keliolikos metų paslėps visus pėdsakus. Daugiau kaip keturi tūkstančiai nužudytųjų palaikų buvo moksliai ir medicinškai ištirti bei identifikuoti.

Iš masiniuose kapuose rastų asmeninių dokumentų, laikraščių iškarpų ir laiškų, rašytų ne vėliau kaip 1940 metų kovo–gegužės mėnesiais, nustatyta, kada vyko žudynės. Tarp

nužudytųjų rasti generolo B. Bogaterewicz, brigados generolo M. Smoravinski, 12 pulkininkų, 50 pulkininkų leitenantų, 165 majorų, 440 kapitonų, 146 karo gydytojų, kelių karo kapelionų, taip pat 221 civilio bei žemesnio laipsnio karininko palaikai.

1943 metų balandžio 30 d. tarptautinė komisija paskelbė aktą apie nuveiktą darbą. Įdomu tai, rašo „XXI amžius“, kad sovietų okupuotos Lenkijos teisingumo ministras Swiatkowski 1947 metų pavasarį buvo pavėdęs dr. R. Martini ištirti masinius žudynių kapus Katynėje. Tyrimo metu prieita prie tų pačių išvadų. O svarbiausia jų – lenkų kariai buvo sušaudyti 1940 metų balandžio–gegužės mėnesiais. Beje, tas pačias išvadas padarė ir JAV Atstovų rūmų sudaryta speciali tyrimo komisija.

Kaip rašo vokiečių „Suddeutsche

Zeitung“, Varšuva kaltina Maskvą, kad ši trukdo tūkstančių lenkų karininkų aukų likimo tyrimui. Juk jų būta ir daugiau.

Prieš keliolika metų išaiškėjo, kad netoli Tverės ir Charkovo Ukrainoje nužudyta daugiau kaip 10 tūkstančių lenkų inteligentijos atstovų. Kur dar apie 7,000 žmonių kapai, nežinoma iki šiol. NKVD (o vėliau – KGB) archyvai tarptautinei visuomenei neprieinami.

Nepaisant sudėtingos istorijos ir įtemptų dabartinių Lenkijos ir Rusijos santykių, režisierius A. Wajda, duodamas interviu laikraščiai „Izvestia“, vengė tiesiogines konfrontacijas.

Jis tvirtino, kad jo filme nėra jokių antirusiškų akcentų. „Ne rusų liaudis įvykdė nusikaltimą Katynėje, o Stalin politbiuras“, – kalbėjo jis.

Katynės tragediją lenkai išgarsino visame pasaulyje. Nuotraukoje: paminklas Katynės aukoms Jersey City.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
Ištuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija**

Amber Health Center Telefonas (708)-239-0909

- Manualinė terapija
- Chiropraktika
- Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
- Kraujo tyrimai
- Homeopatija ir papildai

Dr. Vilija R. Kerelytė

Chiropraktikos gydytoja

6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir šoninių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076

Kalbame lietuviškai

**Ausu, nosies, gerklės
ligos****VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.**

SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos****Cardiac Diagnosis, LTD.**

4901 W. 79th St.

Burbank, IL 60459

Tel. 708-424-2024

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Ginekologija**RAMONA C. MARSH, MD SC**

Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515

630-852-9400

Valandos pagal susitarimą

Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGELE

Šeimos daktarai ir chirurgai

10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467

Priklauso Palos Community Hospital

Silver Cross Hospital, Christ Hospital

Tel. 708-460-2500

Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija

Center for Health

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, šoninių, sužeidimų darbotvėte bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

www.illinoispain.com

Akių ligos**LINAS SIDRYS, M.D.**

Akių ligos / Chirurgija / Akiniai

9830 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge

Tel. (708) 636-6622

Holy Cross Hospital, #4105

Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija

1192 Walter St, Lemont, IL 60439

1051 Essington Rd. #200

Joliet, IL 60435

Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos**Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS**

VIDAUS LIGOS

Priimami MEDICARE pacientai

5540 S. Pulaski Road,

Tel. 773-585-2802

Valandos pagal susitarimą kasdien,

išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.

Specialybė - vidaus ligos

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Tel. 773-434-2123

Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 Ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

**Čia vieta Jūsų
skelbimui!**

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

ŠIS TAS APIE PRIVATUMĄ

Visuotinė gerbiama asmens privatumas – viena pagrindinių sąlygų užtikrinant visuomenės gerovę. Greta pagarbos privaciai nuosavybei, demokratinė santvarka garantuoja kiekvienam teisę į privacią erdvę bei asmeninį orumą. Tačiau kiek privatumo realiai galime tikėtis, gyvendami valstybėje, kuri nuo seno laikoma vienu pagrindinių demokratijos bastionų – Jungtinėse Valstijose? Kokie šiandien yra pagrindiniai pavojai asmens ir asmeninių duomenų privatumui?

Per pastaruosius keletą metų ne kartą teko girdėti apie vis didėjantį nusikaltėlių išradimą, pasisa-
vinant svetimų žmonių asmeninius duomenis: tapatybės vagystės, kibernetinius įsilaužimus į korporacijų bei valstybinių įstaigų duomenų saugyklas ir pan. Deja, pažymėtina, kad asmens privatumas gali būti pažeidžiamas tiek neskrupulingais nusikaltėlių veiksmais, tiek – visiškai teisėtomis, įstatymų patvirtintomis priemonėmis. Tarp pastarųjų pirmiausia verta paminėti vyriausybės iniciatyva vykdomą biometrinių asmens duomenų rinkimą (oro uostuose, imigracijos tarnybose, finansų įstaigose). Kitas paplitęs ir žymiai pavojingesnis būdas, yra asmenų filmavimas, jiems to nežinant, naudojamas, beje, protesto demonstracijose ir tikrų ar tariamų nusikaltėlių atpažinimo procese.

Biometrinių duomenų rinkimas itin išplito po lemtingųjų 2001-ųjų rugsėjo 11-tosios įvykių ir jau buvo nesyk pasmerktas žmogaus teisių gynėjų. Nors niekas iš esmės neginčija poreikio stiprinti nacionalinio saugumo sistemas, taip bent iš dalies apsidraudžiant nuo galimos teroro grėsmės, nerimą kelia tai, jog iki šiol nėra sukurta griežtų taisyklių šias sistemas naudojant ir kontroliuojant. Todėl neretai susiduriama su klaidomis bei piktnaudžiavimu. Be to, nesunku pastebėti, kad, tarkime, filmuoto stebėjimo aukomis palaipsniui tampa vis daugiau žmonių. Tai, kas kažkada buvo daugiausia prekybos centrų ar kazino teisė, pamažu perkeliama į mokyklas ir vaikų daržėlius. Tokiu būdu nuo mažens įprantame būti stebimi visada ir visur – o tai jau demokratija nekvepia.

Visiškai nenauja tema – darbuotojų stebėjimas jų darbo vietose, reglamentuotas įstatymų kaip visiškai priimtinas ir teisėtas kontrolės būdas, kuriuo gali pasinaudoti (ir aktyviai naudojasi) darbdaviai. Teigiama, jog darbdaviai, būdami atsakingi tiek už pavaldinių darbo rezultatus, tiek už viską, kas vyksta jų valdomose įstaigose, turi teisę ir net privalo kontroliuoti darbo aplinką. Taigi, nenuostabu, jog, pagal atliktas apklausas, daugelis darbdavių, jei ir ne visuomet ryžtasi naudoti slapta filmavimą, bent jau nevengia klausytis darbuotojų telefoninių pokalbių bei tikrinti jų darbo kompiuterių.

Atskirai verta paminėti asmeninių duomenų rinkimą internete (nebūtinai vien nusikalstamais tikslais) ir tų duomenų pardavinėjimą. Nors įstatymai reikalauja, kad visi tinklapiai, renkantys asmeninius lankytojų duomenis, pateiktų jiems tam

tikras privatumo garantijas, realiai nėra reglamentuota, kad būtų privatumas iki galo atskleisti, kaip ir kam duomenys yra renkami, bei garantuoti tų duomenų apsaugą nuo įsilaužėlių. Vartotojams, norintiems visiškai išvengti duomenų „nutekėjimo“ internete, tenka tuo pasirūpinti patiems, o tam prireikia nemažai kantrybės bei papildomų žinių.

Kita vertus, net ir visiškai apsidraudus nuo savo paties pražūtingų veiksmų internete (naudojant vien išgalvotus duomenis, „atsitvėrus“ nuo virtualių „seklių“ moderniausia programine įranga ar galų gale, apskritai nesinaudojant šia „vėlnio išmone“), nėra jokių garantijų, kad kas nors nepasinaudos viešai skelbiama kitų surinktais duomenimis apie jus. Šiuo metu egzistuoja daugybė paslaugų tiekėjų, kurie už tam tikrą mokestį suteikia bet kam galimybę susipažinti su asmeniniais kitų žmonių duomenimis, pradedant jų adresu ir telefonu, baigiant žiniomis apie vaikus, vedybas bei skyrybas ir sumokėtų už kelių eismo taisyklių pažeidimus baudų dydžius.

Taip yra dėl to, kad vis daugiau ir daugiau valstybinių įstaigų parduoda surinktus asmeninius klientų duomenis privatus verslo atstovams, kuriantiems universalias asmeninių duomenų bazes (Choicepoint, Lexis Nexis ir kt.). Jomis teoriškai turėtų naudotis policija, finansinės įstaigos ir kitos organizacijos, turinčios motyvuotą poreikį tikrinti asmens istoriją (atlikti vadinamąjį „background check“). Deja, praktiškai šiais duomenimis manipuluoti gali bet kas, susimokėjęs maždaug 20 dol. registracijos mokestį vienoje iš interneto svetainių, siūlančių „sužinoti ką nori apie ką tik nori“.

Privatumo negarantuoja ir bevielų telefonų bei įvairių palydovinių sekimo sistemų (GPS ir pan.) naudojimas. Vartojimo pramonės atstovai jau seniai siekia, kad būtų leista transliuoti reklamą į bevielių telefonų bei naudoti juos telemarketingo tikslams. Be to, federaliniai įstatymai reikalauja, kad bevielės telefonijos tiekėjai suteiktų galimybę nustatyti bet kurio vartotojo buvimo vietą šimto pėdų tikslumu, tam atvejui, jei jam/jai reikėtų suteikti skubią pagalbą. Daugybę trūkumų asmens privatumo apsaugos atžvilgiu turi ir finansinių, medicinos bei visų elektroninių paslaugų tiekėjai (internetu, TV ir netgi automatizuoto mokėjimo už naudojimąsi greitkelio kompanijos).

Pagaliau, vertėtų žinoti, jog daugybė asmeninio pobūdžio informacijos „nuteka“ jums visiškai to nežinant, tiesiog atliekant įprastus kasdienius veiksmus. Mokate už pirkinį banko kortele? Paliekaite ištaisą informacijos šleifą: kur, kada ir už kiek ką pirkote. Atsiskaitote čekiu? Jo gavėjui kaip ant delno jūsų banko sąskaitos duomenys, vardas bei pavardė, ir daugeliu atvejų, adresas. Mėgstate prekybos centrų nuolaidų korteles? Būkite tikri, kad jų pagalba kruopščiai registruojami visi jūsų pirkiniai ir nesistebėkite, jei, nusipirkę pieno mišinėlį ar

Nukelta į 9 psl.

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS**PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400**

Skambinkite nemokamai kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

Atkelta iš 8 psl. animacinio filmo vaizdajuostę, netrukus išvysite savo pašto dėžutėje šūsnį reklaminių bukletų, siūlančių įvairiausias prekes vaikams.

Iš esmės, kiekvieną sykį, kai užsisakote prekių ar paslaugų, duodate pinigų labdarai ar net kokių nors reikalų skambinate į valstybinę įstaigą, jūsų duomenys atsiduria kieno nors kompiuteryje. Visi šie duomenys kol kas egzistuoja atskirai, juos tiesiogiai renkančių įstaigų bei jų „partnerių“ (mokančių pinigų už naudojimąsi šiais duomenimis) saugyklose. Tačiau valdžios viršūnėse jau ne kartą kalbėta apie šių duomenų, apimančių įvairiausias žmonių gyvenimo sritis, sujungimą ir galimą panaudojimą, tarkime, oro linijų saugumo programose.

Kokia yra didžiausia problema, kylanti dėl išvardintų ir daugelio kitų, dėl vietos stokos čia nepaminėtų, asmens privatumo pažeidimų? Atrodytų, kad žmonėms, kuriems nėra ko slėpti, neturėtų kilti nepatogumų dėl slapto filmavimo ar dėl visiemis priimamo internetinio „background check“. Ar dėl reikalavimo pateikti pirštų antspaudus ne tik oro uoste, atvykstant į šalį iš užsienio, bet net ir norint pasinaudoti... grožio salono paslaugomis, kur vietoj išrašyto abonemento naudojamas šia klientų atpažinimo priemonė.

Gal ir taip, tačiau daugelis žmonių vis dėlto jaučiasi nepatogiai, žinodami, kad kažkas saugo daugiau ar mažiau intymią informaciją apie jų

gyvenimus. Maža to, visuomet yra pavojus, kad ir geriems bei nekalbantiems tikslams renkami duomenys bus pavogti ir pateks į nusikaltėlių rankas. Pagaliau, nerimą kelia ir klaidos, kurių, derinant įvairių šaltinių duomenis, išimtus iš konteksto, ir taip susidarant nuomonę apie asmenį, pasitaiko anaipol neretai. Juk žmogus, prekybos centre nuolat perkantis daug mažų plastikinių maišelių, gali būti ir prekeivis narkotikais ir... daugiavaikė mama, kasdien ruošianti pusryčius vaikams į mokyklą.

Deja, šiuo metu JAV, skirtingai nei kitose šalyse, nėra įstatymo, kuris federaliniame lygmenyje reglamentuotų visos renkamos informacijos apie asmenį kontrolę ir panaudojimą. Tiesa, egzistuoja atskiri įstatymų aktai, nustatantys informacijos rinkimą tam tikrose srityse (kreditavimo bei finansų, medicinos srityje), daugelis atskirų atvejų (įskaitant visą „šlamštą“, siunčiamą paprastu ar elektroniniu paštu, pardavimo skambučius ir pan.) išlieka visiškai neregamentuoti. Todėl kol kas belieka tik mandagiai paprašyti (geriausiai — raštu) visų, kam pateikiate savo asmeninius duomenis, nenaudoti jų dviprasmiškiems tikslams bei nepadavinėti tretiesiems asmenims. Ir pasitikėti jų geranoriškumu.

Pagal „Privacy Rights Clearinghouse“ bei žiniasklaidos informaciją parengė **Vaida Maleckaitė**

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti Jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val po pietų. Tel.: **(773)-476-2655**.

Kryžiažodžio Draugas Nr. 022 atsakymai

Vertikaliai:

1. Elektra. 2. Kofeinas. 3. Drabužiai. 4. Smailė. 5. Rainis. 6. Platforma. 7. Nuoplėša. 8. Smarsas. 11. Asveja. 12. Stiklo. 18. Asoda. 19. Markė. 23. Karabinas. 24. Smalsas. 25. Citata. 26. Alchemija. 27. Euforija. 28. Kelionės. 29. Sopotas. 32. Araksas. 33. Arklys. 34. Šaržas.

Horizontaliai:

1. Eskudas. 5. Repinas. 9. Eufratas. 10. Lisabona. 13. Trišuolis. 14. Triu felis. 15. Aramis. 16. Pelkė. 17. Grušas. 20. Pieta. 21. Omaras. 22. Skydas. 25. Ciklas. 29. Sausra. 30. Karti. 31. Schema. 35. Plombyras. 36. Trapecija. 37. Trienalė. 38. Užsienis. 39. Skalsės. 40. Seansas.

Kryžiažodžio atsakymas: **Lietaus šnaresys.**

„Draugo“ kryžiažodį Nr. 021 teisingai išsprendė ir atsakymus mums atsiuntė:

Živilė Buivydas, Worth, IL
Vida Bučmienė, Cleveland, OH
Laima Jakelaitienė, Evergreen Park, IL
Jadvyga Savickas, Nashua, NH

Džiugu, kad vis daugiau Jūsų atsiunčiate atsakymus elektroniniu paštu. Visiems skaitytojams primename, kad kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu — redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284. Lauksime!

...ĮVAIRŪS...

* **Moteris ieško** darbo senelių priežiūroje su grįžimu namo. Tel. 708-691-8650.

* **Reikalinga auklė** prižiūrėti vaikučius 2 dienas savaitėje Bridgeport rajone. Tel. 773-896-6819, Elenutė.

* **Ieškau darbo** su gyvenimu senų žmonių priežiūroje, Downers Grove ir aplinkiniuose rajonuose. Tel. 630-723-9905.

* **Moteris ieško** darbo su grįžimu namo keturioms ar trimis dienoms. Gali dirbti naktimis ar bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-691-6996.

* **Ieškau moters**, Lemont centre kartu nuomotis butą. Tel. 630-518-1072.

* **8 metų berniukui** Lietuvoje labai reikia saksofono Alfa. Tel. 773-816-6947.

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
 Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
 10 S. 640 Kingery Highway
 Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
 Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.
 Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
 Valandos susitarus

Dr. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
 Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
 Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. LINA POŠKUS Dantų gydytoja

4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
 10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
 10745 Winterset Dr.
 Orland Park, IL 60467
708-873-9074
 Valandos pagal susitarimą

Dr. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja
 9356 S. Roberts Road
 Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
 Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

TRYLIKOS METŲ PATIRTIS
 persikėlė į naują kabinetą
 318 W. Touhy Avenue
 Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas

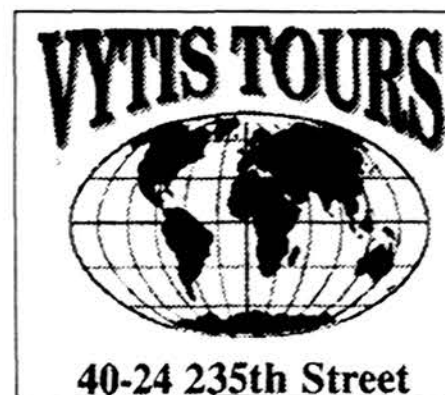
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
 120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius, žaizdas ir išsiplėtusias kojų venas. Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

VILNIUS 2007

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai. PIGIAUSIOS KAINOS!!!

40-24 235th Street

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS

Ruošiame 2008 m. keliones į Šiluvos 400 metų jubiliejų.

Dėl informacijos skambinti Ritai Penčylienei

Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyliene tel/fax 708-923-0280
 E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717
 Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

Iš Ateitininkų gyvenimo

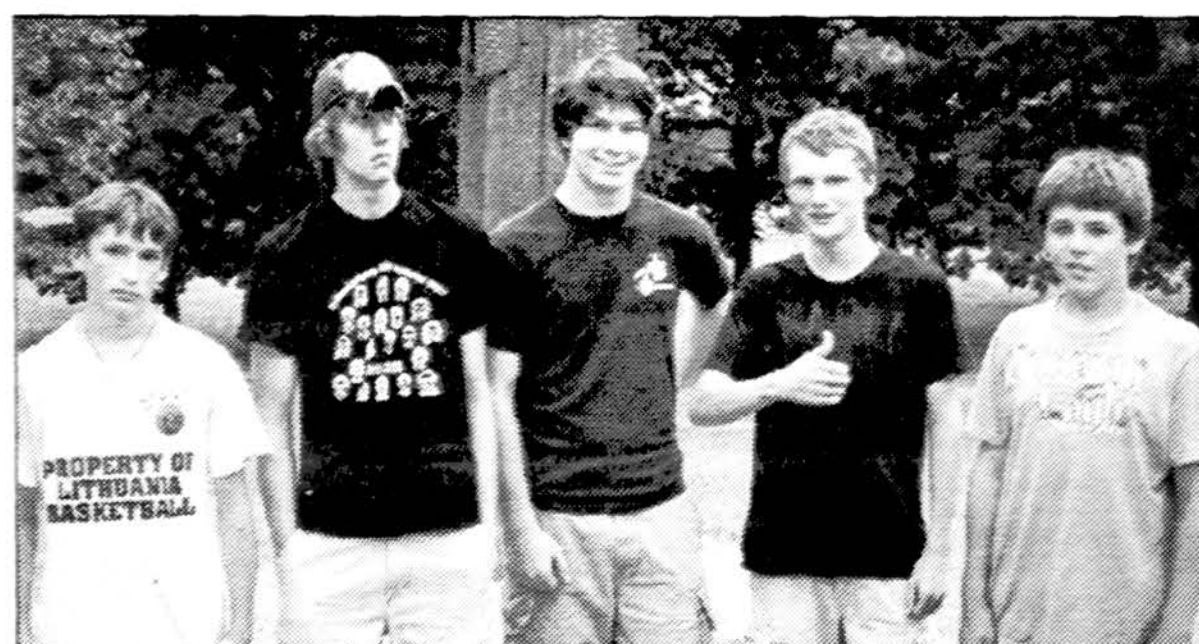
Moksleivių ateitininkų stovykla Dainavoje: Prisijunk! Atkelta iš 2 puslapio

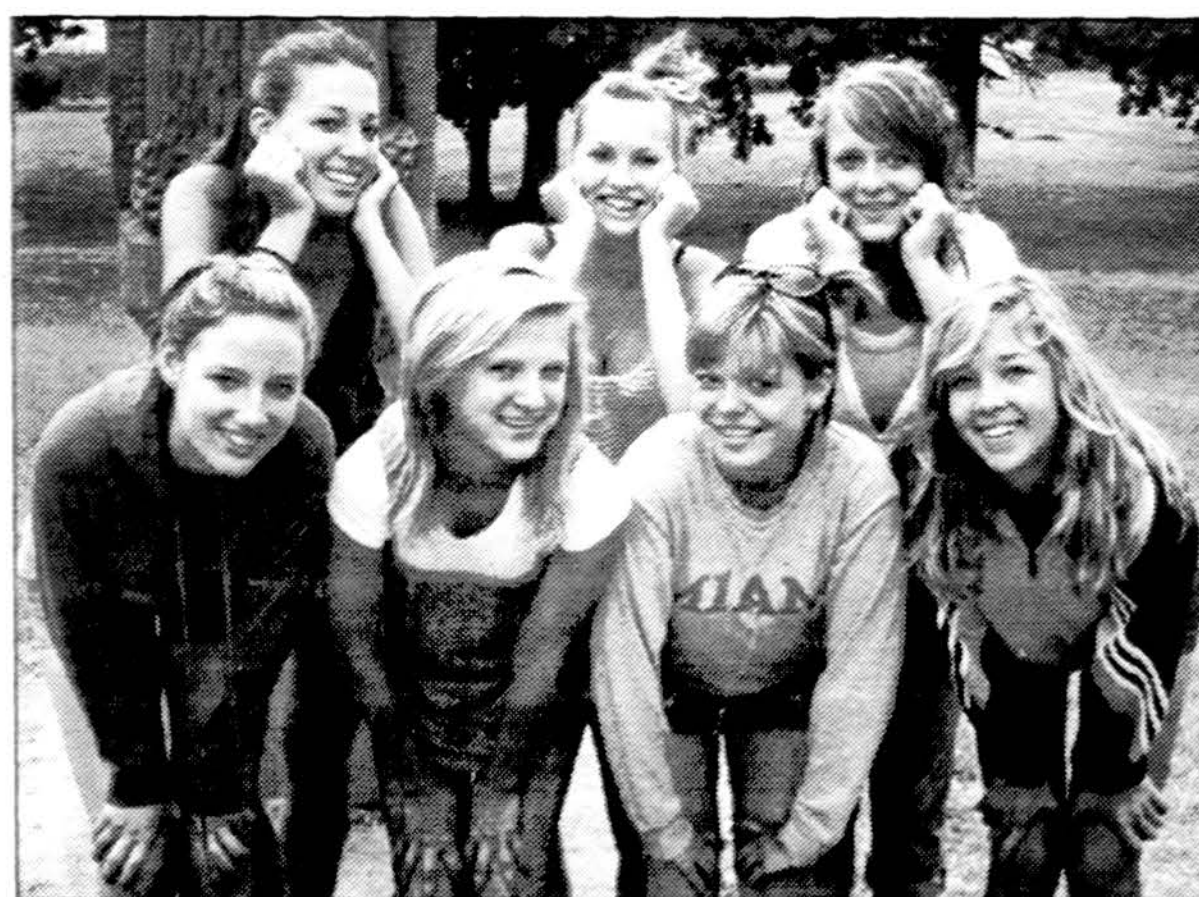
Būreliai Moksleivių stovykloje. Pirmoje eilėje: Andrytė Siliūnaitė, Jūlytė Petkutė, Žiba Sidrytė, Katrytė Čiurlionytė. Antroje: Vija Lietuvninkaitė, Renata Butikaitė, Karina Butikaitė, Andrea Lapšytė, Liana Bandžiulytė.

Stevenas Abriani, Darius Lelis, Vytas Prunskis, Aleksas Sadauskas, Vaidas Razgaitis, Rimas Grybauskas, Karolis Stravinskas, Dainius Volertas, Marius Vilkas.

Matas Lukasiewicz, Dominykas Šiaudvytis, Aleksas Abriani, Tadas Lukasiewicz, Lukas Rudis.

Pirmoje eilėje: Julija Petraitytė, Darija Siliūnaitė, Daina Chmieliauskaitė, Vita Bobelytė. Antroje: Natalija Vaznelytė, Karina Jogaitė, Jūlytė Totoraitytė. Visos nuotraukos Juliaus Kasniūno.

Daugiau nuotraukų iš stovyklos rasite internete, pasižiūrėję į Moksleivių tinklalapį: www.mesmas.org

Sekmadienį po iškilmingų šv. Mišių įvyko Moksleivių ateitininkų sąjungos suvažiavimas. Moksleivių atstovai pranešė apie savo kuopų veiklą. MAS centro valdybos pirmininkė, Dainė Quinn, pasveikino visus ir pasidžiaugė prasminga ir aktyvia pereinamųjų metų kuopų veikla. Marius Polikaitis tarė ilgesnį žodį moksleiviams, ragindamas juos po stovyklos išjungti ir kūrybingai reikštis savo vietovių kuopose. Vakare džiaugėmės, vaidindami prie laužo – šįkart laiko lėktuvu skridome į įvairius amžius: į pasaulio pradžią, į akmenų amžių, į erdvių amžių ir pan. Buvo malonu, kad net du akordioninkai palydėjo mūsų dainavimą.

Pirmadienį žygiavome į Wamplers ežerą. Keli narsuoliai aštuonių mylių kelią įveikė bėgdami, bet dauguma neskubėdami, pasikalbėdami ir pajuokaudami, per kelias valandas nužygiavo. Paplaukių ežerą, pasisotinę sumuštiniais, pėsti sugrįžome į Dainavą. Tą vakarą galėjome pasiilsėti žiūrėdami filmą „The Guardian“.

„Junkimės su Lietuva“ buvo antradienio dienos tema. Deramai po vakarienos minėjome tautos vakarą, išgyvendami įvairias dienas Lietuvos istorijoje, paveikusias lietuvių tautos laisvės kovas. Prisiminėm Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios dienų prasmę, ir kartu išgyvenom Sausio 13 dienos siaubą, žiūrėdami tos nakties maišatį ir žiaurumus, įrašytus vaizdajuostėje. Artimiau susipažinome su tą dieną žuvusiais už tėvynės laisvę asmenimis. Po to, abiturientai pasidalino su jaunesniais stovyklautojais savo mintis, kodėl lietuviybė yra jiems svarbi.

Trečiadienį jungėmės su Dievu. Kadangi ši diena sutapo ir su sporto švente, sportavome laikydami Dievą mūsų mintyse. Sporto komandos pasirinko savo pavadinimus iš Švento Rašto, tarp jų buvo „Oranžiniai degantys krūmai“, „Mėlynas potvynis“, „Žali Dievo obuoliai“, „Raudoni velniai“, „Geltona šviesa“ ir „Pilki asilai“. Iš ryto žaidėme krepšinį, kvadratą ir futbolą, o popiet – rungtyniavome tinklinio aikštėje, mėtėm skraidančias lėkštes ir lenktyniavome vandeny. Vakare komandos dar toliau kovojo, varžydamosi atminties turnyre, kliūčių kelyje ir tautinių šokių varžybose. Sudėjus visus taškus, paaiškėjo, kad nors visi iš peties kovojo, oranžinė degančių krūmų komanda tapo laimėtoja.

Ketvirtadienį tęsėm jungimosi su Dievu temą, praleisdami dieną susikaupę. Brolis Lukas Laniauskas, SJ, pravedė susikaupimo pratybas ir skatino mus praleisti dieną rimty ir maldoje, nesiblaškant. Pietus valgėme tylėdami, reikšdami dėkingumą už maistą, draugus ir progą stovyklauti Dainavoje. Brolis Lukas pravedė ir vakaro susikaupimą. Kartu moksleiviai apmąstė Švento Rašto ištraukas ir svarstė Jėzaus gyvenimo įvykius, pritaikydami jo veiksmus mūsų gyvenimui. Lietuviai smarkiai lyjant ir žaibams apšviečiant salę, stovyklautojai jaukioje aplinkoje išklause šv. Mišias.

Penktadienis — paskutinė sto-

vyklos diena. Užsiėmimo būreliai parodė stovyklai, ką jie per dvi savaites atliko. Inžinerijos būrelis išbandė savo pastatytą bulvių patranką. Visai stovyklai šaukiant ir plojant, bulvės skriejo per orą į Spyglio ežerą. Fotografijos būrelis pademonstravo Dainavos gamtos nuotraukas. Radijo būrelis parodė savo sukurtą juokų filmą. Po to prasidėjo šokių konkursas. Šokome naujai išmokus šokius „rumbą“ ir valsa bei džiaugiamės savo draugais.

Stovykla baigėsi talentų vakaru. Kadangi pagal dienos temą dar vis jungėmės su Dievu, paskutinė puota vyko Rojuje. Po vakarienos, šokių būrelis pašoko, gitaros būrelis pagrojo, o chorelis padainavo savo sukurtą dainą. Filmo būrelis pristatė jų meniškai sumontuotus stovyklinių prisiminimų vaizdus. Po to šokome iki ryto, o kai kojos atsisakė, sustojome Baltųjų rūmų salėje pasigrožėti iškabintomis šių metų stovyklos nuotraukomis. Taip ir džiugiai praleidome paskutinį vasaros vakarą moksleivių stovykloje Dainavoje.

Šeštadienis labai panašiai atrodė kaip pirmoji stovyklos diena: vėl visi tempė lagaminus, vėl tėvų mašinų paradas slinko pro Dainavos vartus... Deja, tai buvo ne pirmoji o paskutinioji diena — ne su džiaugsmu sutinkami draugai, bet su ašaromis paskutiniai atsisveikinimai, apsikabinimai. Vėliavos buvo nuleistos ir laikraštėlis išdalintas. Išvažiuojant visi kaip sustarę mojo iš mašinų langų draugams,

You Tube

Moksleivių stovyklos filmukus galite pamatyti www.youtube.com, įrašydami žodžius „MAS 2007 Spyglis“

Spyglio ežerui ir Dainavai, kuri kantriai lauks kitos vasaros ir sugrįžtančių moksleivių.

Didelė padėka visiems dirbusiems, kad stovykla pasisektų: MAS CV pirmininkei Dainei Quinn, komendantui Kęstučiui Aukštuoliui, mokytojams ir vadovams. Dėkojame vadoviukams (jaunesniems vadovams), sekretoriui Pauliui Jankui, virtuvės koordinatoriui Linai Aukštuolytei, virtuvės darbininkėms Kristinai Quinn ir Inai Saliklytei, laikraščio redaktoriui Laurai Karvelytei, stovyklos filmuotojui Nerijui Aleksai, fotografui Julijui Kasniūnui ir ūkvedžiams Daniui Giedraičiui ir Tomui Quinn. Labai dėkojame šeiminkėms Almai Jankienei, Laimai Jarašienei ir Daivai Lukasiewicz, kurios taip skaniai mus valgdydino. Dėkojame Dainavos tvarkos prižiūrėtojoms — Dainavos angelėliams p. Birutei ir p. Linai.

Ši stovykla nebūtų buvusi tokia nuostabi be kiekvieno moksleivio nuoširdaus „prisijungimo“. Didelis ačiū stovyklautojams, kurių parodytas entuziazmas tikrai įgyvendino šių metų temą.

Iki pasimatymo Žiemos kursuose gruodžio 26 d.!

Kristina Quinn

MŪSŲ ŠEIMOSE

Dana Stelmokaitė, Ažuolo ir Lilijos Stelmokų duktė, birželio 1 d. baigė Wellesley mergaičių kolegiją Boston, MA, bakalauro laipsniu. Pasirinko psichologijos fakultetą, kur studijavo moterų pasaulietines pažiūras ir jų problemas — sveikatos srityje.

2003 m. Dana baigė New Trier, Winnetka gimnaziją kaip viena geriausių mokinių. Priklausė badmintono komandai ir jai vadovavo. Ketverius metus grojo trimitu gimnazijos orkestre. Nuo jaunystės šoko tautinių šokių grupėje „Spindulys“ Lemont. Šoko dainų ir šokių šventėse Kanadoje ir Lietuvoje. 2006 m. vasarą, dviem mėnesiams išvyko į Washington, DC, kur dirbo senatoriui Edv. Kennedy, sveikatos draudimo komitetui, seimo pastate. Danos pasisekimais džiaugiasi mama Lilija Stelmokienė-Gurtisen, sesutė Julija, močiutė L. Šleiteris, tetos: Elizabeth, Silvija ir Eglė Novak su šeima bei seneliai M. E. Wasilewskiai. Rudenį Dana pradeda darbą Washington, DC sveikatos draudimo kompanijoje.

Po dvejų metų, toje pačioje srityje,

Dana Stelmokaitė

je, Dana žada siekti magistro laipsnio.

Ji didžiuojasi savo kilme, gražiai kalba lietuviškai.

Neseniai žinomi lietuvių bendruomenės veikėjai PRAURIMĖ ir LEONIDAS RAGAI atšventė auksines vestuves

SVEIKINAME PRAURIMĘ IR LEONIDĄ!

Uolos, opalai ir kupranugariai (Žvilgsnis į seniausio žemyno vidurį)

NIJOLĖ JANKUTĖ

Nr. 5

Tolyn į karštą šiaurę

Pagaliau artinuosi prie savo ilgos kelionės tikslo — Uluru! Beliko tik 136 km — menkniekis, kai jau nuvažiuota per 3,000! Vidurdienį įriedam į šiaurinę Australijos valstiją — Northern Territory. Fotografuojamės prie sienos: vienoje pusėje didžiulis užrašas — South Australia, kitoje — Northern Territory.

Kelias vėl bekrasčiaus, raudonais laukais. Vėl druskos krūmų kamuoliai ir šen ten edrinėjančių laukinių kupranugarių būreliai. Keista man juos čia matyti, įpratus galvoti, kad kupranugaris — tai Afrika. Šiuos patvarius gyvulius australai atsigabeno iš Artimųjų Rytų kartu su jų varovais afganais, kai 19 a. pradžioje pradėjo tyrinėti šio žemyno dykumas, tiesti telegrafo linijas. Tada šių vienukupių gyvulių — dromedarų Australija atsivežė daugiau nei 10,000. Kai 1930 m. atsirado motoriniai sunkvežimiai, kupriai neteko „tarnybos“. Vieni buvo sunaikinti, kiti paleisti į dykumas. Čia jiems taip patiko, kad ėmė sparčiai veistis. Šiuo metu laukinių kuprių priskaičiuojama daugiau nei 100,000. Apie 2,000 jų laikomi kupranugarių ūkiuose.

Riedam pirmyn į Šiaurę. Toluomoje dunkso plieno pilkumo kalnas. Tai Mt. Conner — plokščiakalnis, aiškina Linda, 346 m aukščio. Prisimenu Vilniaus televizijos bokštą, kuris tik dviem dešimtmetrių žemesnis. Mt. Conner man panašus į lėktuvnešį, plaukiantį raudonai žalsva jūra. Aborigenai jį vadina Atila — šalto oro dievu.

Staiga pakelės sužaliuoja plonų retašakių medžių miškeliais. Tie medeliai man panašūs į fantastiškas dail. Šimonio eglaites paveiksle „Rytmetis“, bet vadinami dykumų ažuolais! Nuo ažuolų jie taip toli, kaip Anglija nuo Australijos. Turbūt pirmieji kolonistai, ilgėdamiesi vešlių Europos miškų, juos taip netinkamai pavadino.

Uluru!

Pavakary pasiekiam Yulara miestelį ir prieš akis iškyla raudonas Uluru masyvas. Apima keistas džiugesys — atvykau, pamačiau! Linda ir John „iškrauna“ mus prie „Desert Garden“ viešbučio ir apdalina lankytojų vadovėliais, „Uluru—Kata Tjuta val-

stybinis parkas — Pakulpa pitjama Ananguku ngurakutu“ (t.y. „sveiki atvykę į aborigenų kraštą!“). Patinka man ta knygtė, nes ji pilna įvairiausios informacijos: apie parko vadovybę, pagrindines lankymo vietas, apie parko fauną, florą ir apie aborigenų kalbą, tikėjimą. Įdomu ir tai, kad šis leidinėlis išspausdintas anglų ir anangu kalbomis. Pridėtas net žodynėlis su ištarmų paaishkinimais. Pvz., vietinė tarpe Anangu ištariama arnangu, o Kata—Tjuta — Karta—Čuta.

Pirmas žvilgsnis į didįjį Ulurų. Uluru—Kata—Tjuta valstybinis parkas.

Dar prieš saulėlydį skubame pažvelgti į Ulurų iš arčiau. Apie šį gamtos prajovą galima daug kalbėti, daug nuotraukų parodyti, bet niekas nepakeis asmeniškų žvilgsnių. Tai toks pat nenusakomas jausmas, kaip stovint prieš Cheopso piramidę ar ant Kraterio ežero kranto Amerikoje Oregon valstijoje.

Uluru kartu su Kata—Tjuta bei plati apylinkė nuo 1987 m. paskelbti pasaulio paveldu, jo tradiciniai savininkai yra Anangu giminės aborigenai, gyvenę čia maždaug 15,000 metų (seniausia žmonijos visuomenė). Jų religinė filosofija, Tjukurpa, kaip ir daugelio primityvių tautų, tvirtai surišta su žeme, gamta, gyvūnija. Tjukurpa nėra „Dreamtime“, kaip anksčiau buvo anglų kalboje vadinama. Tai žmogaus elgesio gairės: kaip jis turi gyventi ir elgtis su kitais, su gamta — gyvūnija, augmenija ir su tomis galingomis, raudonomis uolomis. Šiame milžiniškame parke gyvena 25 žvėrelių — gyvulių rūšys, 178 — paukščių, 73 — roplių/gyvųjų ir net 4 — varlių, neskaičiuojant laukinių kačių, kengūrų ir kupranugarių.

Bus daugiau.

Jo proseneliai „padėjo tiesti“ telegrafo liniją per Australijos dykumas.

NEKILNOJAMASIS TURITAS

INDEPENDENT REALTORS
OF ILLINOIS INC.

Peter Paulius
708-214-5284

Reda Blekys
708-299-6622

Aptarnaujame Čikagą ir jos apylinkes
daugiau kaip 25 metus

GREIT PARUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

**RIMAS
STANKUS**

- Čikagoje ar priemiestiuose
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Audrius Mikulis

1st Choice Real Property

Tel.: 630-205-9262

E-mail: amikulis@usa.com

Įvairus nekilnojamas turtas:

- Nemokamas įkainavimas
- Nemokama rinkos analizė
- Pirkimas
- Pardavimas
- Surandame optimaliausią finansavimą

SIŪLO DARBA

ASSISTANT LAB MANAGER
CHEMISTRY/SCIENCE
BACKGROUND
FAX 630-257-7553
PHONE 630-257-9822

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Spa Constantine grožio salonui
reikalingi terapistai, manikiūristai,
estetikos specialistai, registratoriai.
Privalo turėti leidimą.
Reziūmė siųsti fax. 708-233-5944,
tel. 708-805-2696

...ĮVAIRŪS...

Prašau atsiliepti
ELYTĘ ŠLITERYTĘ arba
turinčius žinių apie ją.
Tel. 773-523-7205

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Accent
Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir par-
davime mieste ir priemiestiuose.

NAMŲ REMONTO IR
STATYBINĖS PASLAUGOSŠildymas
Šaldymas

6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas

— Licensed — Bonded — Insured

24 val. per parą
7 dienos per savaitę

FREE
ESTIMATE
773-778-4007
773-531-1833

STASYS CONSTRUCTION

Stalniaus darbai, rūšių, vonių ir
virtuvių įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Greitai, kokybiškai, prieinama
kaina atliekame elektros, „plum-
bing“, medžio darbus. Tvoros,
grotos, dažymas, virtuvių, „base-
ment“ įrengimas, cemento lieji-
mas, stogų taisymas. Kokybė
garantuota. 773-550-3404

DRAUDIMO
PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STATE FARM INSURANCE

Automobilio, namų,
gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray

Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE
PHOTO
SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogiu „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais
susikabėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

LOT **Lufthansa** **SAS** **FINNAIR** **KLM**

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI | LIETUVĄ IR EUROPA

CDL - COMMERCIAL DRIVER'S LICENSE

**COLUMBIA
DRIVING SCHOOL**

5028 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632
www.ColumbiaTruckDrivingSchool.com

TEL. 773-735-1775

- Lowest Prices
- Classes 7days a week (English - Russian - Polish)
- Computerized preparation for written exams
- Driving Lessons and Exams on our trucks, in our lots
- Job Placement help available
- Easy Payment Terms
- Test Prep for Hazmat, Double-Triple, Tankers

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

HAIKU VILNIUI

Apkabinu

sušalęs lašas
krinta benamio lūpa
šalia Katedros

Živilė L.

Siuva praeiviai
Gediminas sustingo
Pro kardą – saulė.

Skirmantas Valiulis

Tokie skirtingi
Kol nėra kamščių
Miesto vidury

Vasarą smagu
Darbe saulės nėra
Rytoj, ne šiandien

Kipishas

Geltonas lapas
Ruduo spraudžias į liepą.
Peraugęs vaikas.

Ižengiau miškan
Su pasauliu ant pečių
Išėjau niekas

Migla akyse
Ar širdy – nežinau,
ar žinau, ne ži nau

Irena Pranskevičiūtė

Netirpsta naktis.
Tik tuščioj gatvėj žiūri
Du Balti Drambliai

Ameli

Man labai gaila
Vilniaus negali apglėbt
Per mažas glėbis

Bus Vilnius ir
Aš jame noriu būti
Niekas nesikeis.

Neda Malūnavičiūtė

Lietaus šalyje.
Plaka Europos širdis.
Karalius gyvas.

Koks tavo vardas?
Susipažinę būkim.
Manasis – Vilnius.

Svaras,
G&G Sindikatas

Raudonas stogas
Man patinka. Įeinu
Viduje nesimato

Vilnius mieste
Internete didesnis
Pereinu kiaurai

Kęstutis Gudavičius
režisierius

...ĮVAIRŪS...

**Prašau atsiliepti
ELYTĘ ŠLITERYTĘ arba
turinčius žinių apie ją.
Tel. 773-523-7205**

PRIEŽIŪRA

**LIETUVIŠKI
„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI”
puikl slauga, žemos kainos
Tel. 708-207-5023
708-387-2067**

Spalio 6 d., šeštadienį, 6 val. v.

DRAUGO POKYLIS

Willowbrook Ballroom

8900 S. Archer Road, Willow Springs, IL

Jūsų laukia turtinga loterija!

Dėl bilietų skambinkite į „Draugo” administraciją tel. 773-585-9500

**Garbės svečias Lietuvos
Respublikos ambasadorius JAV
AUDRIUS BRŪZGA**

**Meninę programą atliks
Bostono vyrų sekstetas**

DRAUGAS

Vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų

4545 West 63rd Street • Chicago, Illinois 60629

Tel (773) 585-9500 • Fax (773) 585-8284

Atsiųskite asmeninį arba organizacijos sveikinimą, reklamą ar mirusių pagerbimą

PROGRAMOS KNYGAI

ir paremkite savo vienintelį lietuvišką dienraštį „Draugą”

METINIO POKYLIO PROGA

2007 m. SPALIO 6 D.

WILLOWBROOK BALLROOM

8900 S. ARCHER AVENUE, WILLOW SPRINGS

Sveikinimo dydžiai programos knygoje:

- ☐ Visas puslapis (4 x 6 ½) \$200.00
- ☐ Pusė puslapio (4 x 3 ½) \$125.00
- ☐ Ketvirtis puslapio (4 x 1 ¾) \$65.00

**PARAŠYKITE SVEIKINIMO TEKSTĄ ARBA PRIDĖKITE SAVO VERSLO KORTELE ĮR
IŠSIŪSKITE PAŠTU ARBA FAKSU.**

Čekius rašykite **Draugui:** 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629 Fax (773) 585-8284

SVEIKINIMUS IR AUKAS SIŪSKITE IKI PENKTADIENIO, RUGSĖJO 28, 2007

DAINA AŠ GYVENU!

MIELI LIETUVIAI,

SU DŽIAUGSMU PRANEŠAME APIE ARTĖJANČIĄ

IX-ĄJĄ DAINŲ ŠVENTĘ,

KURI ĮVYKS 2010 M. LIEPOS 4 D.

TORONTE, KANADOJE.

IX-OSIOS DAINŲ ŠVENTĖS RUOŠOS KOMITETAS ENERGINGAI RUOŠIASI VĖL
VISUS SUBURTI BENDRAI LIETUVIŠKAI DAINAI SU ŠVENTĖS ŠŪKIU:

DAINA AŠ GYVENU!

SEKITE TOLIMESNES ŠVENTĖS ŽINIAS SPAUDOJE,
INTERNETINĖJE SVETAINĖJE www.dainusvente.org,
BEI RADIOJ VALANDĖLĖSE.

IX-OSIOS DAINŲ ŠVENTĖS RUOŠOS KOMITETAS

dainusventetoronto@rogers.com

ŠILUVOS ATLAIDAI MARQUETTE PARK BAŽNYČIOJE

ANTANAS PAUŽUOLIS

Sekmadienį, rugsėjo 9 d. buvo iškilmingai atšvesti Šiluvos Marijai skirti atlidai, kaip juos šventėme Lietuvoje. Padėka klebonui kun. Anthony Markui, įdėjusiam nemažai pastangų šiai šventei praveisti ir suorganizuoti.

Šventoms Mišioms ir procesijai vadovavo kun. Antanas Saulaitis, SJ, o kasdieninėms pamaldoms — kun. Jaunius Kelpšas.

Prieš pamaldų pradžią ant Šiluvos Marijos ir kūdikėlio Kristaus statulos buvo uždėtos karališkos karūnos. Jas uždėjo klebonas A. Markus ir kun. A. Saulaitis, SJ. Vežimėlių, ant kurio buvo Šiluvos Marija, gražiai papuošė Zailskų šeima.

Iškilmingas šv. Mišias atnašavo kun. A. Saulaitis, SJ, kun. A. Markus ir kun. Scot Haynes, kuris šiais metais lankėsi Lietuvoje ir Šiluvos Marijos Apsireiškimo bažnyčioje atnašavo šv. Mišias lotyniškai, bei diakonas Vytas Paškauskas. Skaitinius skaitė ir eisenai vadovavo Juozas Polikaitis. Joe Kulys pasirūpino policijos apsauga bei automobilių judėjimo reguliavimu, procesijai einant gatvėmis.

Pasibaigus pamaldoms, maldininkai buvo nukreipti eisenai į numatytas vietas, prie paruoštų mažų altorielių. Buvo sustota prie Švento

Kunigas Antanas Saulaitis su Šventuoju Sakramentu.

Kryžiaus ligoninės, prie Maria High School kieme esančios 34 pėdų aukščio Marijos statulos, prie kazimieriečių vienuolyno ir nukeliata prie šios parapijos mokyklos durų. Pasikutinė sustojimo vieta buvo kaimyninės parapijos Šv. Andriejaus bažnyčia, prie kurios susirinkę šios parapijos parapijiečiai ir sutiko atlidų dalyvius giedojimu. Procesijoje buvo nešamas Švenčiausias Sakramentas, apdengtas baldakimu, kaip yra daro-

ma Lietuvoje procesijų eisenose.

Eisenoje kartu su maldininkais buvo vežama Šiluvos Marijos statula ir Šiluvos Marijos su kūdikėliu Kristumi paveikslas, kurį nešė Pasek (Giedraičių) dukterys, apsirengusios lietuviškais tautiniais drabužiais, ir jų šeimos nariai. Eisenos giesmės vadovavo parapijos vargonininkė, muzikė Jūratė Grabliauskienė. Sustojus prie paruošto altorielio buvo pasimelsta ir palaiminta su nešamu Švenčiausiuoju Sakramentu. Reikia pasidžiaugti, kad klebonas A. Markus buvo parūpinęs autobusiuką negalintiems keliauti kartu su visais maldininkais. Daugelis tuo pasinaudojo.

sia Mergelė Marija 1608 metais Šiluvos apylinkės laukuose pasirodė kaimo piemenėliams, ant rankų laikydama kūdikėlį Jėzų. Po apsireiškimo į šią vietovę atvykdavo daugybė maldininkų, kurie išreikšdavo savo dėkingumą Šiluvos Marijai palikdami padėkos votus (brangias dovanas).

2008 metais bus švenčiamas 400 metų jubiliejus nuo Marijos apsireiškimo Šiluvos laukuose. Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir visa Lietuva ruošiasi šiai didingai šventei. Mūsų parapijos klebonas kun. A. Markus taip pat ruošiasi paminėti Marijos 400 metų apsireiškimo jubiliejų ir pakvietė kardinolą Francis George dalyvauti procesijoje

Procesijoje buvo nešamas Dievo Motinos su kūdikiu paveikslas.

Iškilmingos pamaldos buvo užbaigtos palaiminimu. Visi buvo pakviesti į parapijos salę pasisvečiuoti. Iškilmingų pamaldų metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas muzikės Jūratės Grabliauskienės. Maldininkus taip pat žavėjo giesmėmis solistai Margarita ir Vaclovas Momkai.

Procesijos eisenoje nešta Šiluvos Marija ir kūdikėlio Jėzaus paveikslas pradės piligriminę kelionę po tikinčiųjų namus. Norint dalyvauti šiame projekte, prašome paskambinti į parapijos raštinę. Kauno arkivyskupijos kurija parengė šio paveikslo piligriminės kelionės nuorodas. Švenčiau-

ir gavo pasižadėjimą, kad šis atvyks, jeigu Dievas dar laikys gyvą iki šio jubiliejaus.

Rugsėjo 16 d. parapijos biuletenyje, klebonas A. Markus išreiškė nuoširdžią padėką visiems, kurie ku nors prisidėjo prie sėkmingai praėjusių pamaldų bažnyčioje, prie procesijos ir visą savaitę trukusių Šiluvos Marijos garbei atlidų, kuriems vadovavo kun. J. Kelpšas. Taip pat dėkojo Ateitininkų šeimos nariams, atvežusiems savąjį jaunimą į didingą lietuvių šventovę, Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Taip pat išreiškė padėką gausiai apsilankiusiems maldininkams.

Šiluvos Marijos statulą gėlėmis papuošė Zailskų šeima.

Joe Kulys nuotraukos

Marquette Park lietuvių apylinkė gyvuos

RITA ŠAKENIENĖ

Socialinių reikalų tarybos būstinėje (2711 W. 71st Street, Chicago) „Seklyčios“ restorano pokylių salėje kiekvieną trečiadienį 2 val. p. p. renkasi apylinkės ir artimųjų vietovių lietuviai pabendravimui. Popiečių programose – įvairios paskaitos, pranešimai, muzikinės programos su bendromis dainomis, vaizdajuosčių žiūrėjimu. Čia kalba pakviesti įvairūs svečiai – daktarai, kunigai, svečiai iš Lietuvos. Popiečių vedėja Rita Šakenienė praneša įvairias žinias iš JAV LB veiklos, informuoja apie būsimus įvykius, kviečia aukomis remti šio centro gyvavimą. Po programos visada būna bendri pietūs. Šių popiečių tikslas – sudaryti mūsų žmonėms progą išeiti iš namų susitikti, susipažinti, išgirsti ir maloniai pabendrauti.

Susiburti į JAV LB apylinkę jau senokai knietėjo pasiūlyti, nes negalima leisti, kad praityje buvusi gausiausia lietuvių apylinkė nebegyvuotų. Todėl rugsėjo 5 d. tradicinės popietės metu ir pasiūliau atkurti buvusią veiklą LB apylinkę. Mačiau kaip žmonės suaktyvėjo, tarėsi, diskutavo. Visiems yra žinoma, – jei vyksta diskusijos – lietuvių būna gyva.

Rugsėjo 19 d. tradicinės popietės metu buvo

išnagrinėta galimybė atkurti buvusią LB apylinkę. Per radijo stotį „Margutis II“ buvo pranešta šios dienos programa – apylinkės atkūrimas. Susirinkusieji aptarinėjo kandidatus, o aš perskaičiau ištraukas iš JAV Lietuvių Bendruomenės įstatų ir taisyklių.

Popietės dalyviai, kurių susirinko per 30 žmonių, siūlė kandidatus į valdybą, už kuriuos buvo balsuojama beveik vienbalsiai. Buvo išrinkta Marquette Park apylinkės valdyba: pirmininkė – Rita Šakenienė, pavaduotoja – Aldona Pankienė, išdėninkas – Jonas Macaitis, sekretorė – Dalia Blekienė. Organizaciniais reikalais vadovaus Angelė Katelytė ir Leonora Naukienė.

Popietės dalyviai linksmiai nusiteikę plojo naujai valdybai. Naujai išrinkta pirmininkė nedelsiant pranešė faksu apie atkurtą apylinkę Vidurio Vakarų apygardos pirmininkei Aušrelei Sakalaitei.

Ateinančio trečiadienio popietės metu bus išrinkta apylinkės Kontrolės komisija.

Apylinkės ir iš artimųjų vietovių lietuviai kviečiami dalyvauti mūsų trečiadieninėse programose, o apie jų turinį klausykitės pranešimų radijo „Margutis II“ pirmadienio ir antradienio programose. Laukiame naujų pasiūlymų ir naujų veidų mūsų popietėse.

Daug įdomių renginių vyksta „Seklyčioje“. Ne seniai čia svečiavosi kino režisierius Arvydas Barysas. Nuotraukoje: Rita Šakenienė ir Arvydas Barysas. Laimos Apanavičienės nuotr.

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

1923 08 12 – 2007 09 21

Lietuvos rašytojų sąjunga su giliu liūdesiu praneša, kad eidama 85-uosius metus, po sunkios ligos mirė įžymi lietuvių poetė, prozininkė, dramaturgė, vertėja Birutė Pūkelevičiūtė.

Birutė Pūkelevičiūtė gimė 1923 metų rugpjūčio 12 dieną Kaune. 1941 m. baigė gimnaziją Kaune, tuo pat metu lankė dramos studiją bei mokėsi Kauno konservatorijoje. 1941–1944 m. studijavo VDU germanistiką ir žurnalistiką. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos. 1948 m. apsigyveno Kanadoje, 1965 m. persikėlė į JAV, gyveno Čikagoje, Dayton, Floridoje. 1998 m. grįžo į Lietuvą. Nuo 1998 m. – Lietuvos rašytojų sąjungos narė.

Birutė Pūkelevičiūtė vaidino Kauno jaunimo teatre, Augsburgio lietuvių dramos teatre Vokietijoje, su kitais Montrealyje suorganizavo lietuvių dramos sambūrį. 1957 m. scenai pritaikė ir režisavo K. Borutos „Baltaragio malūną“, 1958 m. pastatė B. Sruogos „Milžino paunksmę“, paruošė ir režisavo pirmąsias lietuviškų vaidinimų plokšteles. Birutė Pūkelevičiūtė debiutavo eilėraščių knyga „Metūgės“ (1952). Rašytoja išleido romanus „Aštuoni lapai“ (1956), „Rugsėjo šeštadienis“ (1970), „Naujųjų metų istorija“ (1974), „Devintas lapas“ (1982), apsakymų bei apybraižų rinkinį „Marco Polo Lietuvoje“ (1982), poemų knygą „Atradimo ruduo“ (1990).

Visa rašytojos grožinė kūryba atspindi lietuvių išeivijos gyvenimo kasdienybę, prisitaikymo prie svetimų miestų, gamtovaizdžių, visuomenių malonumus ir kartelius. Prozoje retrospektyviai grįžtama į Lietuvą, prisiminimai, dienoraščio nuotrupos – poetiškiausia ir stilistiškai turtiniausia Birutės Pūkelevičiūtės kūrybos dalis. Rašytoja parašė eiliuotų pasakų vaikams: „Daržovių gegužinė“ (1973), „Kalėdų dovana“ (1973), „Peliukai ir plaštakės“ (1973), „Kle-

Birutė Pūkelevičiūtė

mentina ir Valentina“ (1974), „Skraidantis paršiukas“ (1974), straipsnių apie išeivijos teatrą bei literatūros klausimais.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, 1998 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Vilniuje, aktyviai įsijungė į kultūrinį nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, dalyvavo įvairiuose susitikimuose su skaitytojais. Birutė Pūkelevičiūtė apdovanota Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu.

Birutės Pūkelevičiūtės kūryba, nepraradusi aktualumo ir išliekamosios vertės, iš naujo leidžiama Lietuvoje ir vėl džiugina vis naujas skaitytojų kartas.

Birutė Pūkelevičiūtė bus pašarvota Šv. Jonų bažnyčioje. Atsisveikinti su velione galima rugsėjo 23 d. (sekmadienį) nuo 10 val. iki 21 val., 24 d. (pirmadienį) – nuo 9 val., 12 val. – Šv. Mišios ir išlydėjimas. Laidojama Antakalnio kapinėse, Menininkų kalnelyje.

Ilgametei Lietuvių Respublikonų lygos narei

**A † A
IRENAI REGIENEI**

mirus, nuoširdžiai užjaučiame vyrą ALGĮ, sūnus, gimines bei artimuosius ir liūdime netekę garbingos narės.

*Lygos pirmininkas Pranas Jurkus,
valdyba ir nariai*

**A † A
KOVAS JUŠKA**

Kovui mirus, jo tėveliams RASAI ir JUOZUI JUŠKAMS, broliui AISČIUI, Rasos seserims ir jų šeimoms, Kovo seneliams, mūsų mieliems draugams REDAI ir JUOZUI ARDŽIAMS reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

*Regina Patlabienė
Regina ir Rimvydas Šliažai*

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

Jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

**GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius**

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

**SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916**

**LACK & SONS
(LACKAVICIUS)
Funeral Home's**

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidojimo patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

Always with Flowers

- Visada šviežios egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai, vazoninės gėlės
- Atributikos pokyliams nuoma
- Bažnyčių, pokylių salių dekoravimas
- Gėlės visoms progoms | Lietuva

1120 State St., Lemont, IL
Tel. 630 257 0339; 888 594 6604
www.alwayswithflowers.com
www.alwayswithflowers.net

teleflora
FTD

Pristatymas 7 dienas per savaitę
Čikagoje, JAV, Lietuvoje
ir visame pasaulyje

„Still Proudly Serving Lithuanian Families“

HILLS FUNERAL HOME

(Frank Leonard Bukauskas & Son — Directors)
10201 S. Roberts Rd.
Palos Hills, IL 60465
Other Locations Available
(708) 598-5880

“Formerly of Roseland” “Family Owned & Operated”

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Willowbrook pokylių salėje** spalio 6 d. įvyks „Draugo“ metinis pokylis. Pokylyje dalyvaus Lietuvos Respublikos ambasadorius Washington, DC Audrius Brūža. Tai pirmas jo oficialus apsilankymas pas Čikagos lietuvių. Meninę programą atliks Boston vyrų sekstetas, vadovaujamas muzikės Daivos Navickienės. Bus puiki kėpsnio ir žuvies vakarienė su vynu. Kiekvienam svečiui du kokteiliai nemokamai. Pradžią 6 val. v., vakarienė – 7 val. v. Bilietus ar stalus prašoma užsisakyti iš anksto „Draugo“ administracijoje tel. 773-585-9500. Willowbrook pokylių salės adresas: 8900 S. Archer Rd., Willowbrook, IL.

◆ **Amerikos Lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos** 20 kuopa ruošia narių susirinkimą Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje (Brighton Park) sekmadienį, rugsėjo 23 d. tuoj po lietuviškų 10 val. r. šv. Mišių. Bus kavutė. Narių dalyvavimas būtinas.

◆ **Rugsėjo 30 d., sekmadienį, 3 val. p.p.** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre bus Lietuvių rašytojų draugijos 2006 metų literatūrinės premijos įteikimas poetams: Irenai Norkaitytei-Gelažienei ir dr. Antanui Lipskiui. Kartu vyks ir jų meno darbų paroda. Maloniai kviečiame atvykti. Ruošia JAV Lietuvių rašytojų draugija.

◆ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų putnamiečių** metinė vakarienė vyks spalio 14 d., sekmadienį, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. 2 val. p.p. šv. Mišios tėvų jėzuitų koplyčioje, 3 val. p.p. – vakarienė. Tel. pasiteiravimui: 773-585-3570 (V. Čepaitienė).

◆ **Jurgos Šeduikytės, Lietuvoje** žinomos dainininkės, debiutas Amerikoje įvyks spalio 26 d., penktadienį, 7 val. v. Jaunimo centre. Seriją koncertų rengia JAV Lietuvių Bendruomenė.

◆ **Lapkričio 4 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Lietuvių dailės muziejuje, Lemont, įvyks literatūros popietė su punskiete rašytoja Birute Jonuškaite, kuri šiuo metu gyvena Lietuvoje. Rengia „Margutis II“. Maloniai kviečiame visus atvykti į literatūrinę popietę.

◆ **Lapkričio 25 d. 1 val. p. p. PLC** Fondo salėje vyks pianistės Frances Kavaliauskaitės (Covalesky) labdaros koncertas. Ruošia JAV LB Lemonto apylinkė. Surinktos lėšos bus skiriamos Pasaulio lietuvių centrui.

◆ **Šių metų gruodžio 2 d., sekmadienį, Jaunimo centro** didžiojoje salėje vyks Jaunimo centro pokylis. Šiemet Jaunimo centras švenčia sukaktuvinę 50 metų šventę. Šiai šventei pažymėti bus išleistas proginis leidinys, kuriame galėsite pasveikinti Jaunimo centrą arba įdėti reklamą apie savo veiklą. 1 psl. kaina – 100 dol., pusė – 50 dol., ketvirtis – 25 dol. Laiškus ir čekį prašome siųsti iki spalio 1 d. adresu: Lithuanian Youth Center, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039. Jaunimo centro taryba iš anksto dėkoja.

◆ **Dr. Vytis Čiubrinskas, Kauno** Vytauto Didžiojo universiteto antropologijos profesorius, lankosi Čikagoje. Lituanistikos tyrimo ir studijų centre jis renka medžiagą savo studijai apie ankstyvąjį lietuvininkų įsikūrimą Texas valstijoje.

◆ **Lietuvoje yra leidžiamas ir redaguojamas internetinis dienraštis „Bernardinai.lt“**, kurį galima skaityti ir tuoj pat siųsti savo komentarus bet kada – dieną ar naktį, atsidarius tinklalapį www.bernardinai.lt. Jame kultūringai, įvairiai, vaizdžiai, krikščioniškai pateikiama daug Lietuvos ir išeivijos lietuvių gyvenimo žinių, straipsnių, problemų, džiaugsmų, rūpesčių, komentarų, laiškų. Jo leidimui reikia skaitytojų paramos. Aukos „Bernardinams“ galima siųsti per Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondą ir tapti internetinio dienraščio rėmėjais. Paramos čekius rašyti: Lithuanian World Community Foundation, pažymint „Bernardinai“, ir siųsti adresu: P.O. BOX 140796, Grand Rapids, MI 49514-0796. Visi aukotojai gauna kvitus. PLB fondas yra Illinois valstijoje registruota „Not For Profit“ korporacija, atleista nuo mokesčių. Aukos galima nurašyti nuo federalinių mokesčių, Federal ID No. 36-3097269. Apie „Bernardinai.lt“ ir jiems labai reikalingą paramą skaitykite: www.bernardinai.lt/page=Parama

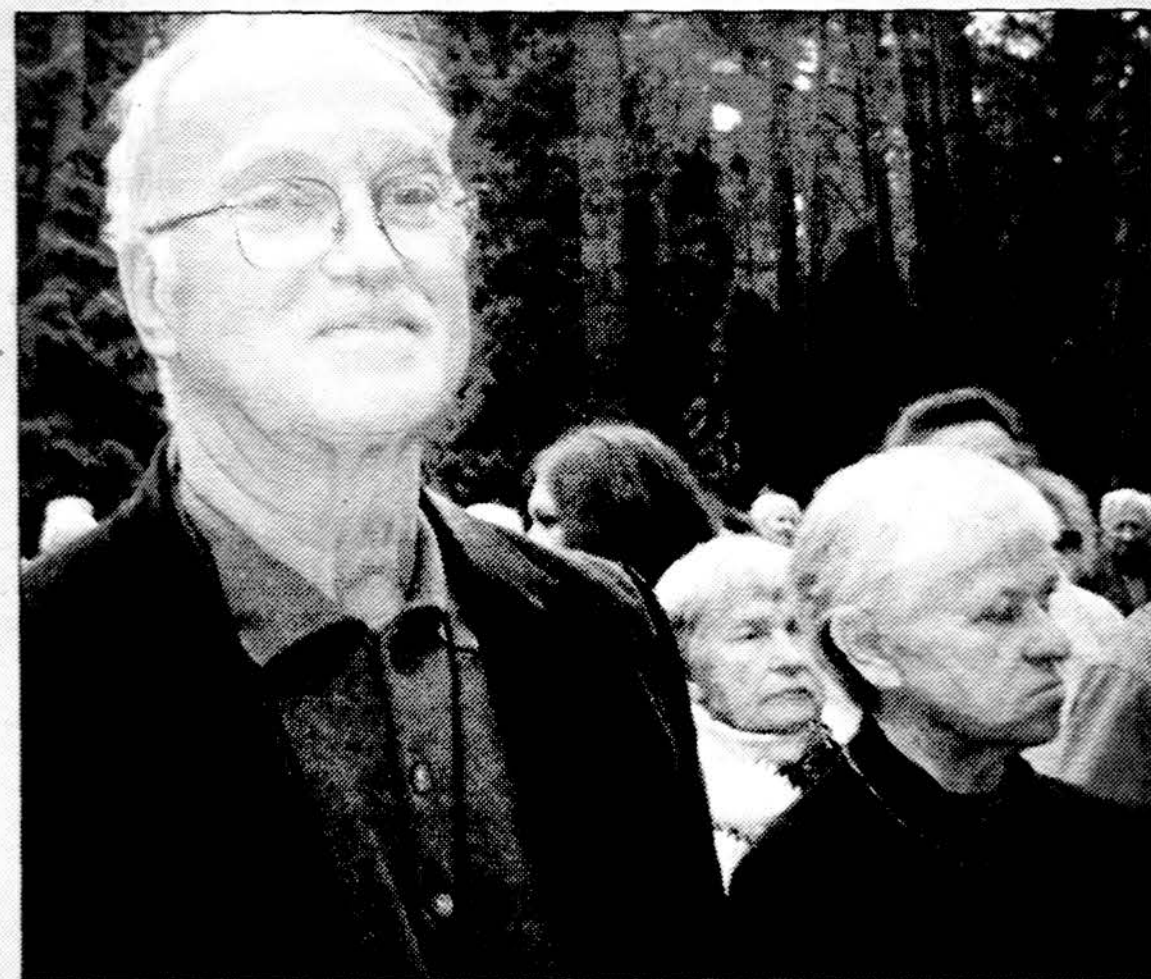
Kazys Lozoraitis, pirmasis Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto, palaidotas Kauno Petrašiūnų kapinėse. Eidamas 79-uosius metus, jis po sunkios ligos mirė Romoje rugpjūčio 13 dieną.

Kauno Vytauto Didžiojo bažnyčioje šv. Mišias aukojo Kauno arkivyskupijos metropolitas Sigitas Tamkevičius. Po to laidotuvių procesija pajudėjo į Petrašiūnų kapines. Jis atgulė šalia tėvų ir brolio Stasio.

Rugsėjo 20 dieną (ketvirtadienį), su ambasadoriumi atsisveikino, kauniečiai, vėloną pagerbė ir kapinėse kalbėjo Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, ES Parlamento narys Vytautas Landsbergis ir Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas.

Dukra Daina lietuviškai labai jautriai padėjo visiems, taip gausiai susirinkusiems į jos tėvelio laidotuves. „Jis būtų labai nustebęs“, – sakė Daina.

Po laidotuvių vėlonio ambasadoriaus K. Lozoraičio žmonai Joanai Lozoraitis buvo įteikta Lietuvos valstybės vėliava.

K. Lozoraičio laidotuvėse dalyvavo daug išeivijos lietuvių. Audronės Škiudaitės nuotraukoje: dr. Leonidas Ragas iš Čikagos.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos

30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.

Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

www.johngibaitis.com

gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais

įmokėjimais ir prieinamais

nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Savings,

2212 West Cermak Road.

Tel. (773) 847-7747.

• The Oak Philanthropic Foundation, CA, atsiuntė \$5,000 padėti Lithuanian Mercy Lift įvairiems medicininiais projektams sergantiems ligoniams Lietuvoje. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140, TAX ID #36-3810893.

www.lithuanianmercyfund.org
lithuanianmercyfund@yahoo.com

• „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir invalidams vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Charles Rackmil \$20, Anonimas (B) \$200, Anonimas (M) \$360, Evelina Mickevičienė \$50 a. a. R. Pažerėno atminimui. Labai ačiū. „Saulutė“, 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275 arba (630) 243-6435. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

• A. a. Vitalijaus Damijonaičio atminimą pagerbiant, Gražina Damijonaitienė atsiuntė „Saulutei“ \$200, kuriuos suaukojo Rimas ir Nikolė Baniai, Jurgita Gvidienė bei dr. Algirdas ir Raminta Marchertai. „Saulutė“ dėkoja už aukas vargingai gyvenantiems vaikams Lietuvoje ir reiškia nuoširdžią užuojautą a. a. Vitalijaus Damijonaičio šeimai ir artimiesiems.

John Stankus iš Hamilton, Ontario, Canada užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi, kad toliau mus skaitote ir remiate.

Smuikininkė Dainora Petkevičiūtė (nuotraukoje) atliks muzikinius interpus humoristo

Antano Gustaičio minėjime,

kuris vyks spalio 7 d.

12:30 val. p.p.
Lietuvių dailės muziejuje
(PLC, Lemont)

Apie A. Gustaitį kalbės Kauno Malonio lietuvių literatūros muziejaus darbuotoja Virginija Paplauskienė.

Poeto elles skaitys režisierius Algimantas Žemaitaitis (Los Angeles).

Radijo laida „Margutis II“ nuoširdžiai kviečia visuomenę dalyvauti šlame renginyje.